

WELTVEREINIGUNG DER EHEMALIGEN POLITISCHEN HÄFTLINGE
ASSOCIATION MONDIALE DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES
WORLD ASSOCIATION OF FORMER POLITICAL PRISONERS

SVETOVÉ ZDRUŽENIE BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV
IČO: 37796542 DIČ: 2021593816
Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel: ++421 52 7722626, ++421 903 142771
email: szcpv@szcpv.org
<http://www.szcpv.org>

Vážený pán
JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M.
ombudsman - verejný ochranca práv
Kancelária verejného ochrancu práv
Grösslingová 35
811 09 Bratislava – Staré Mesto
sekretariat@vop.gov.sk
podnet@vop.gov.sk

Elektronicky podpísané

Poprad 23. 10. 2024

Podnet pre porušenie základných ľudských práv zaručených ústavou Slovenskej republiky a dohovorom vo veci prijatia a aplikácie vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 503/2022 Z.z. o rozúčtovaní nákladov za teplo a teplú vodu.

Vážený pán Verejný ochranca práv, v súvislosti s odložením podnetu Mgr. Pavla Pekára vo veci diskriminácie a nerovnosti pred Ústavou Slovenskej republiky týkajúci sa vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. zo dňa 5. 9. 2024, ktorý bol odložený upovedomením č. 4272/2024/VOP zo dňa 11. 10. 2024 v zmysle § 11 ods. 1 a § 13 ods. 1 zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv podávame podnet pre porušenie základných ľudských práv zaručených ústavou Slovenskej republiky a dohovorom, ktoré boli porušené prijatím a aplikáciou vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 503/2022 Z.z. o rozúčtovaní nákladov za teplo a teplú vodu.

Ako potvrdzuje výpis z registra občianskych združení MV SR <https://ives.minv.sk/rmno/> cieľom činnosti Svetového združenie bývalých politických väzňov sú ľudské práva. Právo na dodávku tepla a teplej vody vrátane spravodlivého rozúčtovania ich nákladov do bytových domov, rovnako ako vlastnícke právo a pokojné užívanie vlastníctva, sú základnými ľudskými právami (čl. 20 Ústavy SR) za ktoré priniesli obeť aj bývalí politickí väzni. S poľutovaním sme prijali odloženie podnetu jedného z poškodených vyhláškou č. 503/2022 Z.z., ktorému bola znehodnotená cena nehnuteľnosti neoprávnenou a nútenou platbou za ním neobjednané a nemerané teplo z centrálného systému kúrenia do jeho nehnuteľnosti, čím sa mu neúmerne navýšili náklady za energie.

Zásadne nesúhlasíme s odôvodnením v predmetnom odložení podnetu. Odôvodnenie v ktorom verejný ochranca práv uvádza, že nemôže preskúmať činnosť správcu bytového domu a správnosť rozúčtovania je zjavnou účelovou zámienkou pre odloženie podnetu. Podnet sa týkal

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Svetové združenie bývalých politických väzňov
č. účtu v Slovenskej republike v EUR : 2400889071/8330, IBAN SK398330000002400889071,
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

verejnej správy, ktorou je Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len MH SR), ktoré vyhlášku prijalo, z čoho logicky vypláva, že správca bol povinný postupovať podľa vyhlášky.

Skutočnosť, že verejný ochranca práv vychádzal pri svojom rozhodnutí len zo stanoviska porušovateľa základných ľudských práv, ktorým je MH SR a s ním prepojené subjekty, tzv. členovia pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na tvorbe vyhlášky, spochybňuje nezávislosť verejného ochranca práv.

Je poľutovaniahodné, že činnosť verejného ochranca práv musia suplovať občianske združenia ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. a Svetové združenie bývalých politických väzňov, ktoré pracujú na báze dobrovoľnosti a zastupujú občanov, ktorých práva sú porušované energetickými monopolmi, na ktorých stranu sa pravdepodobne postavil aj verejný ochranca práv, čím preukazujú nezávislosť pri riešení podnetov.

Z tohto dôvodu ak nemá byť činnosť verejného ochranca práv len formálna, podávame podnet na podanie Návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky, ktorého koncept a podklady pripájame v prílohe.

V uvedenej problematike sme sa obrátili Otvoreným listom aj na Európskeho ombudsmana a žiadosťou o aktualizáciu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018 o energetickej efektívnosti v súlade s legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa, ktorú pripájame v prílohe.

O porušovaní práv a okrádaní konečných spotrebiteľov informujeme na blogu Pravda v článku s názvom „Energetické nevoľníctvo a teplárenské výpalníctvo legalizované štátom alebo čo vám Radovan Potočár nikdy nepovie“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/10/18/energeticke-nevolnictvo-a-teplarenske-vypalnictvo-legalizovane-statom-alebo-co-vam-radovan-potocar-nykdy-nepovie/>

Prílohy:

1. Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky
2. Otvorený list Európskemu ombudsmanovi a žiadosťou o aktualizáciu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018 o energetickej efektívnosti v súlade s legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa
3. Podnet pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívanie právomoci verejného činiteľa, ktorého sa dopustil Karel Hirman v tom čase vo funkcii ministra hospodárstva SR <http://www.szcpv.org/pd/eko/obr/tr.ozn.pdf>

František Bednár

predseda SZBPV

Sekcia na podporu demokracie a dodržiavania základných ľudských práv SZBPV

Podklady pre podanie návrhu verejného ochrancu práv na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky

Ústavný súd
Slovenskej republiky
Hlavná 110
042 65 Košice

NÁVRH NA ZAČATIE KONANIA O SÚLADE PRÁVNÝCH PREDPISOV

podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky

Navrhovateľ: Verejný ochranca práv
Oskar Dobrovodský

Zastúpený: JUDr. advokátom zapísaným v zozname advokátov vedenom
Slovenskou advokátskou komorou pod číslom,
.....Bratislava , Slovenská republika

Návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 5 ods. 2, ustanovenia § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. (ďalej len vyhláška 503) s čl.1 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava).

Uvedenými ustanovenia vyhlášky 503 došlo:

- k porušeniu čl. 1 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) retroaktivitou vyhlášky, podľa ktorej sú vymáhané platby za teplo od vlastníkov, ktorí sa v minulosti legálne a so súhlasom ostatných vlastníkov odpojili od centrálného zdroja tepla (ďalej len CZT)
- porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy, ktorý zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti)
- porušeniu článku 12 ods. 2 ústavy, ktorý ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Aplikácia vyhlášky č. 503/2022 Z. z. diskriminuje vlastníkov bytov s IZT oproti vlastníkom bytov pripojených k CZT

Uvedené ustanovenia vyhlášky 503 nie sú v súlade :

- so zákonom č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa,
- legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa, so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 657/2004 Z.Z. o tepelnej energetike,
- so zákonom č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov
- s článkom 24 Smernice EÚ č. 2018/2002 z 11. decembra 2018

a to z dôvodu, že odo dňa jej účinnosti, t. j. od 1. januára 2023 sa na jej základe od vlastníkov v bytovom dome s individuálnym zdrojom tepla na vykurovanie retroaktívne vymáhajú úhrady za za nevyžiadanú dodávku tepla z centrálného zásobovania teplom na základe fikcie odberu tepla (tzv. prechodové teplo) definovaného vyhláškou 503 podľa ktorej byty nenapojené na centrálné zásobovanie teplom s individuálnym vykurovaním odoberajú teplo z tohto systému a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie bytového domu. Úhrady sa vykonávajú na základe prepočtu pomeru základnej a spotrebnej zložky podľa Pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len PRVN) inštalovaných na radiátoroch vlastníkov pripojených k CZT, teda bez merateľných údajov k tomu určeným certifikovaným meračom tepla. Vyžadovanie úhrad za fiktívnu dodávku tepla do bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom je protizákonné nielen z legislatívneho pohľadu ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov ako potvrdzuje

1. Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M.R.Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023 (Príloha č.1)

2. Štúdia ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb.“ (Príloha č. 2).

Týmto došlo k diskriminácii vlastníkov v bytových domoch s IZT oproti vlastníkom v bytových domoch s CZT a spôsobeniu škody týmto vlastníkom.

Skutkový stav

I.

1. Dôvodom podania návrhu na začatie konanie o súlade právnych predpisov je závažný celospoločenský problém týkajúci sa podľa medializovaných údajov 30 000 vlastníkov

s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len IZT), ktorí boli poškodení po nadobudnutí účinnosti vyhlášky. Vyúčtovanie ústredného kúrenia a teplej vody pre slovenské domácnosti, drobných živnostníkov a sociálne zariadenia za rok 2023, tak vyvolalo ostré protesty dotknutých a poškodených užívateľov. Prijatím vyhlášky vzniklo rozsiahle spoločenské napätie, prerastajúce do politickej oblasti, pretože sa bytostne dotýka až 1 300 000 obyvateľov, rodín a malých prevádzok, vrátane zraniteľných dôchodcov, ktorí sú závislí na monopolných centrálnych zdrojoch teplárenských spoločností, pričom najväčšie sumy musia zaplatiť tí, ktorí sú už niekoľko rokov od centrálného vykurovania odpojení. Týka sa to tisícov odberateľov vrátane ďalších, ktorí už nezákonné poplatky zaplatili zo strachu pred súdnym konaním. Vyhláška trestá a finančne ruje tých vlastníkov bytov a živnostníkov, ktorí sa v dobrej viere v snahe znížiť náklady za predražené energie legitímne odpojili od CZT.

2. Existuje dôvodné podozrenie, že bývalý minister hospodárstva Karel Karel Hirman, pod zámenkou odstránenia pochybení a vád pri rozúčtovaní tepla a teplej vody (ďalej len TV), spôsobených predošlou vyhláškou č. 240/2016 Z. z., zmenu vyhlášky presadil za základe objednávky lobistických skupín prepojených s monopolnými dodávateľmi tepla s ktorými má preukázateľne väzby čo potvrdzuje výpis z OR SR, pripojený v prílohe č. 3, čím existuje dôvodné aj podozrenie z konfliktu záujmov. Je všeobecne známe že dodávateľia tepla sa dlhodobo snažia zabrániť a demotivovať vlastníkov bytov a NP, aby sa odpájali od CZT. Bývalý minister Karel Hirman prijatím vyhlášky upevnil monopol teplárenských spoločností a zničil možnosť budovať individuálne vykurovanie bytov, ktoré zaťažil platbami za nedodané teplo hoci nie sú účastníkmi trhu s tepelnou energiou. Keďže časť vlastníkov využívala pre IZT obnoviteľný zdroj tepla, vyhláška 503 je v rozpore s programovým vyhlásením vlády o podpore obnoviteľných zdrojov a znižovaní uhlíkovej stopy čo je hlavným strategickým cieľom EÚ. Bez zveličovania možno povedať, že sa jedná o premyslenú politickú nášľapnú minú súčasnej vláde. Pochybnosti vyvoláva aj legitimita vyhlášky, ktorú podpísal Karel Hirman 19. 12. 2022, teda až po odvolaní vlády Eduarda Hegera prezidentkou Čaputovou 16. 12. 2022. Pokiaľ by platila predošlá vyhláška 240/2016 Z.z. tento problém by neprekukol v takom rozsahu.

Dôkaz:

príloha č. 3 Výpis Z OR SR Karel Hirman

3. **Ustanovenie § 5 ods. 2 vyhlášky 503 § 5 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa podlahovej plochy**

(2) Ak sú v objekte rozpočítavania aj byty alebo nebytové priestory s individuálnym vykurovaním, cez ktoré prechádzajú spoločné rozvody vykurovacej sústavy, náklady na vykurovanie sa rozdelia na základnú zložku a spotrebnú zložku, pričom základná zložka tvorí 30 % a spotrebná zložka 70 % z celkových nákladov. Obidve zložky sa rozpočítavajú konečným spotrebiteľom v pomere podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru a spoluvlastníckeho podielu na spoločných priestoroch konečného spotrebiteľa k celkovej podlahovej ploche všetkých bytov, nebytových priestorov a spoločných priestorov v objekte rozpočítavania, pričom základná zložka sa rozpočíta aj medzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym vykurovaním bytu a nebytového priestoru“

a ustanovenie § 8. ods. 4

Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov

(4) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory, ktoré sú odpojené od vykurovacej sústavy v objekte rozpočítavania.

(5) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory v nadstavbách a vstavbách do podkrovia s individuálnym vykurovaním, pričom sa pre podlahovú plochu uplatní koeficient 0,2.

Uvedené ustanovenia sú retroaktívne voči vlastníkom bytov s individuálnym zdrojom tepla, ktorí sa odpojili v minulosti od CZT so súhlasom ostatných vlastníkov a porušujú princíp rovnosti.

V nadväznosti na vyššie uvedené je potrebné uviesť, uvedené že princíp zákazu retroaktivity nachádza svoje ústavnoprávne vyjadrenie v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Zachovanie princípu zákazu retroaktivity vychádza z požiadaviek materiálneho právneho štátu. Pokiaľ teda v prípade vyhlášky č. 503/2022 Z. z. dochádza k porušeniu princípu zákazu retroaktivity, je vyhláška neústavná pre jej rozpor s čl. 1 ods. 1 ústavy.

4. Princíp rovnosti je vyjadrený v čl. 12 ods. 1 prvá veta a v čl. 12 ods. 2 ústavy. Článok 12 ods. 1 prvá veta ústavy zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti) a článok 12 ods. 2 ústavy ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Pokiaľ teda aplikácia vyhlášky č. 503/2022 Z. z. diskriminuje vlastníkov bytov s IZT, nie je v súlade s uvedeným článkom ústavy a je neústavná.
5. Vyhláška je v rozpore so zákonom č.657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, ktorý v ustanovení §2, Základné pojmy, definuje a predpokladá pre stanovenie postavenia jednotlivých účastníkov trhu s teplom existenciu „sústavy tepelných zariadení zariadenia na výrobu, rozvod alebo spotrebu tepla“. Byt, ktorý je vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je napojený na sústavu tepelných zariadení a preto nemôže byť účastníkom trhu z teplom. Konečnými spotrebiteľmi a teda predmetom rozpočítavania môžu byť iba byty, v ktorých sa nachádzajú zariadenia na spotrebu tepla, v tomto konkrétnom prípade radiátory. Rozvodné potrubia nie sú zariadeniami na spotrebu tepla.
6. Vyžadovanie platieb za náklady centrálného vykurovania budov od bytov v týchto budovách v takej podobe, ako určuje súčasné znenie vyhlášky č.503/2022 Z.z. založené na zámernom uprednostnení jedného spôsobu vykurovania budovy – centrálnom zásobovaní teplom je v zásadnom rozpore so zákonom č.č.555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov. Štúdia ČVUT (Príloha č.2), na ktorú sa odvoláva MH SR ako na odborný podklad nehovorí nič o tom, že do rozpočítania sa bez ohľadu na energetický prínos samostatne vykurovaných bytov majú tieto zapojiť to rozpočítavania, ale o tom, aká by mala byť základná zložka rozpočítavaná podľa plochy podľa typu stavebnej sústavy budovy. Štúdia pracuje aj s typom prevádzky bytu – nevykurovaný a vykurovaný na 16°C, ale v princípe pracuje s pojmom energetického prínosu každého typu bytu do energetickej bilancie budovy. Metodika rozpočítavania nákladov na vykurovanie musí preto zákonite do energetickej bilancie budovy započítavať aj energetický a ekonomický prínos bytov vykurovaných individuálne.

II.

Porušené základné právo alebo sloboda

Ministerstvo hospodárstva aplikáciou vyhlášky porušilo:

Základné právo podľa čl. 1 ods. 1 ústavy

Základné právo podľa čl. 12. ods. 1 ústavy

Základné právo podľa čl. 12. ods. 2 ústavy

III.

Právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavný súd rozhoduje o súlade nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi.

Podľa čl. 125 ods. 2, ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

IV.

Návrh na rozhodnutie vo veci samej

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa č. 152 ods. 2 pozastavil účinnosť ustanovenia § 5 ods. 2, a § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. pretože ich ďalšie uplatňovanie ohrozuje základné práva a hrozí spôsobenie značnej škody občanom Slovenskej republiky.

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po prerokovaní návrhu nálezom takto rozhodol:

Ustanovenie § 5 ods. 2, a § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom

mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. n i e j e v s ú l- a d e s čl.1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky **p r i k a z u j e** prijať legislatívne zmeny na zrušenie časti vyhlášky č. 503/2022 Z.z. ktoré porušujú základné práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla.

V Bratislave dňa 2024

Za sťažovateľa:

JUDr.

Prílohy:

1. Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M.R.Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023
<https://www.energie-portal.sk/Dokument/rozpocitanie-vyuctovanie-naklady-teplo-vykurovanie-vyhlaska-110909.aspx>
2. Štúdiá ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb.“ publikovaná na webovej stránke Ministerstva pro místní rozvoj ČR
3. Výpis Z OR SR Karel Hirman

Odôvodnenie návrhu

podklad pre prijatie legislatívnych zmien zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike a novely vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v

decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla

1. Pre objasnenie veci je potrebné uviesť, že najvyššiu položku nákladov v bytových domoch tvoria náklady za dodávku tepla a TV z čoho sa stal po zmene politického systému v r. 1989 lukratívny predmet podnikania. Po prevode bytov a nebytových priestorov do súkromného vlastníctva vznikli Spoločenstva vlastníkov bytov (ďalej len SVB). Bývalé bytové podniky, družstvá a novovzniknuté správčovské spoločnosti využili skutočnosť, že väčšina SVB nemá poverenú osobu pre správu bytového domu vo vlastnej réžii. Vlastníkom sa postupne okrem správy bytov začali navyšovať platby za rozúčtovanie nákladov na teplo a TV čo sa stalo predmetom zisku správčovských spoločnosti a ďalších subjektov s nimi prepojených, ktorými sú:
 - a). Výrobcovia s dodávateľia tepla a TÚV
 - b). Spoločnosti, ktoré za odplatu zmluvne zabezpečujú pre správčovské spoločnosti rozúčtovanie tepla a TÚV
 - c). Spoločnosti, ktoré inštalujú resp. vyrábajú pomerové vodomery teplej a studenej vody a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov tepla (PRVN) prepojené so správčovskými spoločnosťami.

Pre uvedené podnikateľské subjekty bolo prirodzene na prvom mieste zabezpečenie zisku na úkor vlastníkov, pričom tzv. spravodlivé rozúčtovanie nákladov za teplo bolo len zámienkou na presadenie ich zámerov.

2. Doposiaľ zaužívaný jednoduchý a pre vlastníkov finančne výhodnejší spôsob rozúčtovania tepla podľa plochy bytu sa preto zmenil pomerový podľa základnej zložky (plochy v m²) a spotrebnej zložky (podľa dielikov PRVN), ktorú presadili legislatívne povinnou inštaláciou tzv. pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN) na radiátoroch na náklady vlastníkov.
3. Pri presadení legislatívy, ktorá legalizovala pomerový systém rozúčtovania tepla boli presadené obchodné záujmy v rozpore s analýzami odborníkov z oblasti energetiky, ktorí upozorňovali, že na fakturačné meranie tepla v zmysle zákona o metrológii je možné použiť len k tomu určený merač tepla, inštalovaný tak ako termostatická hlavica na prívodnom potrubí, ktorý by meral aj prietok, čo by však v tom čase predstavovalo zvýšenie finančných nákladov, vzhľadom na to, že vývoj meracej a regulačnej techniky nebol v čase prijatia legislatívy na súčasnej úrovni.
4. Zásadný rozdiel medzi PRVN a meračom tepla je v tom, že dieliky PRVN podľa ktorých sa fakturuje odobraná tepelná energia nie sú mernými jednotkami podľa medzinárodnej sústavy SI. Preto PRVN nemôžu byť považované za určené fakturačné meradlo, ktorého presnosť sa dá overovať. Medzinárodnou mernou jednotkou množstva tepla je kWh, ktorá nahradila mernú jednotku GJ(Gigajoule). Ako potvrdzuje článkom uverejnený 25. 7. 2024 na Blogu denníka Pravda z názvom „Pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov = podvod storočia a okrádanie legalizované štátom“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/07/25/pomerove-rozdelovace-vykurovacich-nakladov->

[podvod-storocia-a-okradanie-legalizovane-statom/](#) Generálnemu prokurátorovi SR bol podaný „**Podnet pre podozrenie z organizovaného podvodu a podozrenie z prijatia vyhlášky č. 503/2022 Z.z., za základe objednávky lobistických skupín**“. Je zrejme, že už od začiatku zavedenia pomerového rozúčtovania nákladov za teplo boli koncoví spotrebitelia uvedení v omyl, že PRVN sú meračmi tepla, ktoré majú zabezpečiť spravodlivé a férové rozúčtovanie tepla. Trestný čin podvodu je vymedzený v § 221 zákona č. 300/2005 (Trestný zákon) ako úmyselné konanie pri ktorom niekto obohatí seba alebo iného na škodu cudzieho majetku tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu. Bez akýchkoľvek pochybnosti je preukázateľné, že na inštalácii PRVN sa za účelom zisku obohacujú podnikateľské subjekty, ktoré PRVN inštalujú po vzájomnej dohode so správcovskými spoločnosťami vo veľkom rozsahu v rámci Slovenskej republiky na úkor vlastníkov.

5. Ako potvrdzuje v prílohe č. 4, stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024, pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, nie sú určenými meradlami v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z.z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346 /2022 Z.z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dôkaz: príloha č. 4

Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11. 7. 2024

6. Po zavedení systému pomerového rozúčtovania nákladov tepla si vlastníci priplatili za rozúčtovanie nákladov, ktoré už nerobila ich správcovská spoločnosť vo vlastnej réžii ale tretí subjekt. Časť vlastníkov si z dôvodu zvyšovania nákladov zriadili pre nich výhodnejší IZT. Títo vlastníci vo svojich bytoch žiadne PRVN inštalované nemajú.
7. Je potrebné uviesť, že prijatie vyhlášky 503/2022 Z.z. bolo vynútené neúmerne vysokým rozdielmi v platbách vlastníkov podľa vyúčtovania na základe predošlých vyhlášok. Poslednou bola vyhláška č. 240/2016 Z.z. Zásadným problémom sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré znižujú energetickú efektívnosť a finančne zaťažujú koncových odberateľov.
8. Na tento problém upozorňovali odborníci ešte v roku 2003 ako potvrdzuje článok z názvom „**Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?**“ uverejnený v Magazín Energia 1/200. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer základnej a spotrebnej zložky. Preukázalo sa, že čím bola spotrebná zložka podľa dielikov PRVN vyššia tým vyššie boli rozdiely, pričom paradoxne byty s maximálnymi nákladmi neboli energeticky nevýhodne situované byty na najvyšších podlažiach, resp. na prízemí alebo severnej strane bytového domu. Na druhej strane tieto rozdiely nevznikali pri rozpočítaní s vyšším pomerom základnej zložky (podľa plochy) Analýza potvrdila, že niekoľkonásobné rozdiely v poplatkoch za "najteplejší" a

"najstudenší" byt nemajú opodstatnenie. Nehovoriac o tom, že u nás hodnota bytu alebo nájomné za byt nie sú naviazané na jeho energetickú náročnosť.

Dôkaz: Príloha č. 5

Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“

9. Tvorcovia vyhlášky 503/2022 Z.z. si boli tohto problému vedomí, preto direktívne obmedzili ľubovoľné schvaľovanie pomeru spotrebnej zložky a základnej zložky vlastníkmi a obmedzili ho na 40% podľa spotrebnej zložky teda podľa dielikov PRVN, teda tak, aby základná zložka bola 60%.
10. Niekoľkonásobným rozdielom pri platbách chceli zabrániť zmenou vyúčtovania tak, že maximálna platba „najdrahšieho“ bytu nesmie prekročiť 2,5 násobok „najlacnejšieho“ bytu. Týmto sa schvaľovanie pomeru 60/40 stalo irelevantným pretože, aby to bolo možné dodržať musela sa automaticky zvýšiť základná zložka podľa plochy bytu. V niektorých prípadoch to bolo aj vyše 80% podľa základnej zložky, kedy sa už finančne nákladne diaľkové odpočty PRVN stávajú nákladovo neefektívnymi pretože len zvyšujú celkové náklady vlastníkov, ktoré sú vyššie ako úspory.
11. Proklamované spravodlivé rozúčtovanie tepla a motivácia k šetrení boli len zásterkou pre presadenie vyhlášky, pretože jediné čo vlastníkov motivuje šetriť nie sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN) ale zvyšovanie cien zemného plynu a tepla. Vysoký pomer spotrebnej zložky podľa pomerových rozdeľovačov, ktorý si schvaľovali vlastníci v mylnej domnienke, že sa im znížia náklady na teplo bol len zámerkou pre prijatie vyhlášky č. 503.
12. Ďalším dôvodom bolo potrestať a demotivovať vlastníkov odpojených od CZT, ktorým znehodnotili cenu nehnuteľnosti. Nikto si nekúpi byt v ktorom okrem nákladov za IZT musí platiť aj za teplo z CZT, ktoré do bytu nebolo dodané! Dodávame, že podľa medializovaných informácií v Rakúsku a Fínsku kde inštalácia pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov z čoho sa stal na Slovensku výnosný zárobkový podnik, nie je vynucovaná štátom, tento problém neexistuje.
13. Na problém s aplikáciou vyhlášky MH SR upozornila APOZE 1. 12. 2023 žiadosťou o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. Žiadosť adresovaná priamo ministerke hospodárstva bola odstúpená odboru palív a energetiky a návrh na novelu nebol akceptovaný. K otázke nákladných diaľkových odpočtov MH SR uviedlo, ako vyplýva z odpovede zo dňa 8. 2. 2024, že hoci je povinnosť inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov upravená v článku 9b ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/2022 z 11.12.2018 o energetickej efektívnosti, smernica **umožňuje využiť iný nákladovo efektívny spôsob merania**. Predmetná Smernica bola transponovaná do národnej legislatívy v § 18 ods. 4 písm. a) č. 3 zákona č. 657/2004 Z. z. na základe ktorého je umožnené využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne. Správcovské spoločnosti na Slovensku sa účelovo odvolávajú na smernicu a nútia vlastníkov k povinnej inštalácii

PRVN a diaľkovému odpočtu, pričom zrejme na základe kartelovej dohody nepripúšťajú možnosť využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne.

14. Uvedené združenia z tohto dôvodu chcú podať Európskej komisii a poslancom EP žiadosť o prijatie novej smernice o zvýšení energetickej efektívnosti, nakoľko SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, v súčasnosti už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine, nárast cien zemného plynu a hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. V žiadosti chcú navrhnúť zosúladenie smernice tak, aby sa odstránil jej nesúlad so zákonom na ochranu práv spotrebiteľa a fakturačné meranie tepla bolo možné len certifikovanými určenými meradlami tepla a nie PRVN. Diaľkový odpočet musí byť prioritne povinný, vrátane zdieľania dát vlastníckymi, pre fakturačné meradlá dodávateľov studenej a teplej vody a merače tepla. V súčasnosti tomu tak na Slovensku nie je, pretože inštalácia nákladných diaľkových odpočtov na vlastné náklady do bytov je vynucovaná len od vlastníkov. Ako potvrdzuje správa NKÚ úniky a straty vody tvoria tretinu celkovej spotreby. Nevyhovujúca situácia je aj pri monitorovaní strát v rozvodoch TV, ktoré musia zaplatiť vlastníci.

Dôkaz: príloha č. 6

Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8.2.2024

15. ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. a Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len APOZE) zastupujúce vlastníkov poškodených vyhláškou ministerstva hospodárstva č. 503/2022 Z.z. požiadali ministerku hospodárstva o stretnutie a riešenie problému. Na rokovaní s pracovníkmi ministerstva hospodárstva 27. 06. 2024 (p. Pitorákom, p. Petrusom spolu s 2 pracovníkmi SIEA p. Šoltésovou a p. Ilovičom) nedošlo k zhode pri návrhu na zrušenie časti ustanovení vyhlášky týkajúcich sa vlastníkov odpojených od CZT a novom vyúčtovaní za rok 2023 pre bytové dome kde sú byty a nebytové priestory s IZT. Z dôvodu neakceptovania odbornej argumentácie zástupkyne o. z. Energetický ombudsman JUDr. Moniky Jankovičovej. Dňa 03. 07. 2024 bol zaslaný Ministerstvu hospodárstva SR sumarizačný email s návrhom na riešenie zmien spornej vyhlášky pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 ako aj jej novelu pre vyúčtovacie obdobie za rok 2024. Nakoľko sťažovateľ nedostal žiadnu odpoveď požiadal o predloženie konečného návrhu na vyriešenie situácie, ktorá vznikla po nadobudnutí účinnosti vyhlášky. Následne sa dňa 15. 8. 2024 uskutočnilo stretnutie kde sťažovateľ predložil návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 8. 2024 s prílohami. Dňa 19. 8. 2024 bolo MH SR predložené doplnenie k Návrhu týkajúce sa poškodzovania vlastníkov s CZT pri súčasnom spôsobe vyúčtovania strát pri dodávke teplej vody.
16. Predmetom stretnutia 15. 8. 2024 bol návrh, v ktorom uvedené združenia v snahe predísť súdnym sporom poukázali nato, že vyhláška je v rozpore

- s ustanovením § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024): „*Spotrebiteľ nie je povinný vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol bez objednávky (ďalej len „nevyžiadané plnenie“). Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinnosti spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.*“
- s ustanovením § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024): „*Predávajúci nesmie žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.*“
- s ustanovením § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pretože na fakturáciu tepla sa nepoužíva určené meradlo tepla ale PRVN ktoré nie sú certifikovanými meračmi tepla.
 - (1) *O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) pri meraní, ktoré súvisí s platbami ...,*
 - (2) *Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.*
 - (3) *Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.*“

17. V snahe predísť hromadným žalobám, sťažnostiam a podnetom adresovaným inštitúciám EÚ predložili MH SR návrh v ktorom navrhli:

- zrušenie Vyhlášky č. 503/2022 Z. z., resp. jej **okamžitú zmenu v sporných ustanoveniach** z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 657/2004 o tepelnej energetike a iných súvisiacich zákonov, z dôvodov poškodzovania a zjavnej diskriminácie vlastníkov IZT ako aj rozporu s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa. Vlastníci CZT a vlastníci IZT sa môžu spoločne podieľať len na nákladoch za teplo na kúrenie a na ohrev vody dodaných do spoločných priestorov bytového domu.
- opakované rozúčtovanie nákladov za teplo za rok 2023 pre bytové domy s IZT
- vypracovanie návrhu úplne novej vyhlášky, príp. jej zmeny a zmenu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v ustanoveniach týkajúcich sa PRVN, aby sa rozúčtovanie

tepla na kúrenie pre vlastníkov CZT ustanovilo iba podľa určených (fakturačných) meradiel tepla na kúrenie (spotrebná zložka) alebo podľa plochy bytu a nebytového priestoru (základná zložka), keďže PRVN nespĺňa podmienky určeného (fakturačného) meradla ani podľa Zákona o metrológii ani podľa Zákona o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu.

18. Zrušenie pomerového merania spotreby odstráni nezákonnosť vyhlášky vychádzajúcej z fikcie, že byty s IZT „údajne odoberajú teplo z centrálného zásobovania teplom“ a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie celého bytového domu. Byt, ktorý je už vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je napojený na sústavu centrálnych tepelných zariadení, preto nemôže byť ani účastníkom trhu s teplom. Podľa tvorcov vyhlášky sa teplo šíri len jedným smerom a špecifické koeficienty určujú koľko ho byt s IZT zaplatí. Fyzikálne zákony platia všade a pre všetkých rovnako. Nie je teda možné aby vyhláška upravovala a riadila tok prestupu tepla len jedným smerom a cez koeficienty rozpočítavala a menila fyzikálne zákony prestupov tepla. Potvrďuje to aj odborná analýza certifikovaného energetika Ing. Jozefa Legényho, ktorá bola prílohou žiadosti predloženej MH SR.
19. Vyžadovanie úhrad za „fiktívnu“ dodávku tepla od vlastníkov bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom **je protizákonné** (nielen z legislatívneho pohľadu, z Judikatúry najvyšších súdnych autorít ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov).
20. MH SR na návrh, aby sa fakturácia tepla pre vlastníkov s CZT ustanovila podľa spotrebnej zložky inštaláciou určeného meradla namiesto PRVN, ktorý nespĺňa podmienky určeného (fakturačného) alebo podľa základnej zložky ak o tom rozhodnú vlastníci, reagovalo autoritatívne tak, že pre MH SR nie je problém zmeniť zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii tak, že PRVN bude určeným zákonom uznané ako určené meradlom tepla.
21. MH SR nemá záujem o systémovú zmenu spornej vyhlášky a zákona o tepelnej energetike čo chce riešiť len kozmetickými úpravami vyhlášky tzv. koeficientmi schválenými vlastníkami bytových domov, čím chce len zmierniť dopady na vlastníkov s IZT. Navrhovaná novela neodstraňuje porušovanie práv vlastníkov s IZT a v rozpore s princípom retroaktivity navrhuje, aby, aby bol týmto vlastníkom dokonca opakovane schvaľovaný súhlas s odpojením od CZT.
22. MH SR v stanovnej lehote 20 dní na návrh predložený 15. 8. 2024 a jeho doplnenie z 19. 8. 2024 neodpovedalo a čoho je zrejme, že neakceptuje skutočnosť, že vyhláška ktorej základná úprava je uvedená v čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky je všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily ako je zákon a pokiaľ je vyhláška v rozpore so zákonom, platí to čo hovorí zákon.
23. MH SR v rámci svojich kompetencií odmieta zastavanie účinnosti spornej vyhlášky resp. aspoň jej sporných častí tak, ako tomu bolo napríklad v prípade vydania pokynu na

zastavenie platnosti vyhlášky, ktorá povoľovala úradnú zmenu pohlavia aj bez chirurgického zákroku na pohlavných orgánoch ministrom zdravotníctva Vladimírom Lengvarským z dôvodu jej rozporu s viacerými zákonmi.

24. MH SR sa nevyjadrilo k návrhu APOZE na odstúpenie od pomerového merania spotreby a vyhlásenie verejnej súťaže na výrobu certifikovaného merača tepla v kombinácii s termostatickou hlavicou inštalovanou na prívodnom potrubí vykurovacieho telesa, čím by sa zabezpečilo správne meranie tepla a zabránilo špekuláciám s PRVN. Ak sa na Slovensku nájde výrobca schopný za rozumnú cenu vyrobiť merač tepla kombinovaný s termostatickou hlavicou chráneným patentom, Slovensko by sa stalo lídrom v inovácii meracej a regulačnej techniky a predbehlo by Dánsko, ktorého lobisti presadili smernicu EÚ č. 2018/2002 o zvýšení energetickej efektívnosti. MH SR malo pri nedávnej pracovnej ceste do Číny aj možnosť osloviť čínskych výrobcov s návrhom, aby sa merače tepla vyrábali na Slovensku.
25. MH SR týmto postupom poškodzuje vlastníkov bytov s IZT a porušuje ich ústavné práva, čím v čase avizovaného ukončenia regulovaný cien energií a ich zvyšovania uprednostňuje obchodné záujmy podnikateľských subjektov na úkor zhoršenia sociálnej situácie a prehlbovania energetickej chudoby značnej časti občanov Slovenskej republiky.

Dôkaz: Príloha č. 7

Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10.08.2024

Doplnenie k Návrhu na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 19.8.2024

Prílohy:

4. Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024
5. Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“
6. Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8. 2. 2024
7. Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 08. 2024 a doplnenie zo dňa 19. 8. 2024

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBCHODNÝ REGISTER
NA INTERNETESlovensky | EnglishVyhľadávanie podľa priezviska a mena fyzickej osoby
(aj v historických záznamoch)Priezvisko: **Hirman**Meno: **Karel**Typ osoby: **fyzická**Súd: **akýkoľvek**Stránka: **1 / 1**Záznamy: **1 - 8 / 8**Dátum: **6.9.2024**

Meno	Obchodné meno subjektu	Výpis	Zbierka listín
1. Dipl. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
2. Dipl. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
3. Ing. Karel Hirman	ENERGY-METAL, s.r.o.	Aktuálny Úplný	
4. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
5. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
6. Ing. Karel Hirman	SOBER Consulting, s.r.o.	Aktuálny Úplný	
7. Ing. Karel Hirman	TRANSPETROL, a.s.	Aktuálny Úplný	
8. Ing. Karel Hirman	Východniarska produkčná, s. r. o.	Aktuálny Úplný	

Aktuálne zmeny | Elektronické služby Obchodného registra

Vyhľadávanie podľa : **obchodného mena** | **identifikačného čísla**
sídla | **spisovej značky** | **priezviska a mena osoby****O obchodnom registri SR** | **Návod na používanie ORI** | **Kontakty na registrové súdy**
Legislatívne zmeny v obchodnom registri | **Formuláre na podávanie elektronických návrhov na zápis do OR**

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.
Pod Zečákom 1
841 03 Bratislava - Lamač

Váš list číslo/zo dňa:
E-mail zo dňa 08. 07. 2024

Naše číslo:
UNMS/03507/2024-110 –
010180/2024

Vybavuje/kontakt:
KP/KGTSÚ/OM
+ 421 2 20 907 212

Bratislava
11. 07. 2024

Vec Odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácií

Dňa 08. 07. 2024 bola Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) elektronickou poštou doručená Vaša žiadosť o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadosť“). Ako žiadateľ podľa § 4 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov ste úrad žiadali o sprístupnenie nasledovných informácií:

„Či pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch na Slovensku, sú považované za určené meradlá podliehajúce povinnej metrologickej kontrole alebo posúdenia zhody v zmysle zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov?“.

V súvislosti s Vašou žiadosťou uvádzame, že pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, nie sú určenými meradlami v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346/2022 Z. z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na záver listu uvádzame, že používanie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov upravuje zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, ktorý je v gescii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

S pozdravom

Mgr. Renáta Konrádová
riaditeľka kancelárie predsedu

Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov = dotácie susedov?

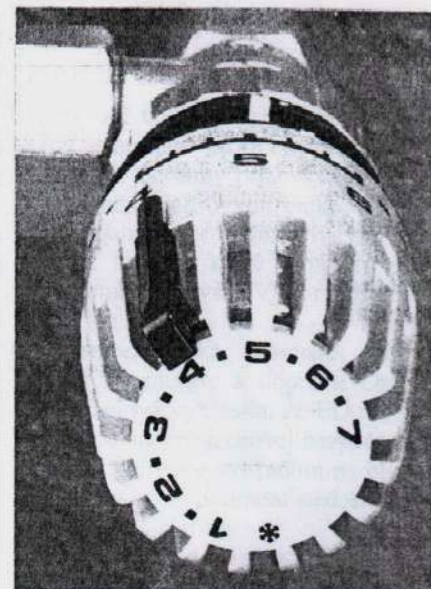
Ing. Jaroslav Hlista, Slovenská energetická agentúra

Podľa smernice č. 93/76 EC, ktorej cieľom je znižovanie emisií oxidu uhličitého, majú členské štáty vyhotoviť a realizovať programy na fakturáciu nákladov na vykurovanie budov na základe spotrebovaných množstiev tepla. Náklady majú byť prerozdelené medzi užívateľov celej alebo časti budovy na základe určitých množstiev tepla spotrebovaných každým obyvateľom (vlastníkom).

Aplikuje sa to na budovy, alebo časti budov, ktoré sú vybavené spoločnou inštaláciou vykurovania. Obyvateľom (vlastníkom) takýchto budov by malo byť umožnené regulovať svoju vlastnú spotrebu tepla. Pomerové rozdeľovanie nákladov má motivovať užívateľov k hospodárnemu užívaniu tepla. **Rozpočítanie ale má byť spravodlivé a pokiaľ možno objektívne kontrolovateľné.**

U nás zatiaľ chýba všeobecne platný záväzný predpis, ktorý by upravil pravidlá pre rozpočítanie nákladov na teplo medzi konečných spotrebiteľov. Správcovia bytových objektov to riešia po dohode s užívateľmi buď vlastným spôsobom alebo ako externú službu. Je niekoľko poskytovateľov tejto služby pre správcov bytových objektov, každý z nich má či už vlastné alebo dovezené know-how ako to urobiť. Spravidla za rozpočítava 30% tepla podľa fak-

račného meradla na päte domu v pomere veľkosti podlahových plôch a 70% tepla podľa odčítaných dielikov pomerových rozdeľovačov nákladov. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Pri tomto podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer 30% a 70%. Zložitost' problému prepočtu údajov indikátoru a rôznych koeficientov prepočtu podľa polohy bytu, veľkosti a typu vykurovacích telies nie je predmetom tohto príspevku. Rozpočítanie bolo analyzované pri dvoch spôsoboch pomerových rozdeľovačov nákladov - odparovače ISTA a rozdeľovače VIPA - **tabuľka 1**. Tieto systémy majú rozdielnu filozofiu. Podrobné rozpočítanie na všetky byty je málo prehľadné, preto uvádzam iba priemer- ný a extrémne hodnoty. V oboch prípadoch išlo o objekty toho istého typu a stavebnej sústavy 12 podlažné - 60 by-

tov a rozpočítanie nákladov bolo za rok 2001. Byty sú vybavené termostatickými ventilmi. So systémom VIPA sa podarilo získať údaje za dva inak rovnaké objekty ale s rozdielnou vzťažnou plochou (celkovou a vykurovanou). Objekty so systémom VIPA sú z jedného mesta a systémom ISTA, pochopiteľne z iného. Rozdielnosť klimatických podmienok vzhľadom na vzdialenosť a nadmorskú výšku nie je podstatná. V oboch prípadoch systém funguje niekoľko rokov a užívatelia bytov poznajú väzbu svojho správania sa ako spotrebiteľov tepla na výšku úhrad. Merný náklad sa vzťahuje na meter štvorcový plochy bytu použitej na rozpočítanie.

Na porovnanie uvádzam ešte celkové ročné náklady na vykurovanie bytu, ktorý bol najbližšie k priemernej hodnote, byt s maximálnymi a minimálnymi mernými nákladmi a s príslušnými plochami - **tabuľka 2**.

Je zaujímavé, že byty s maximálnymi nákladmi nie sú na najvyšších podlažkách - teda energeticky nevýhodne situované.

Zjednodušeným výpočtom podľa plochy susediacej s vonkajším prostredím boli určené tepelné straty a možná ročná spotreba bytov - **tabuľka 3**. S ohľadom na možné rozdielne vnútorné teploty (podľa individuálnych účtov VIPA až 7°C) spôsobené využívaním termostatických ventilov sú prepočítané hodnoty v tabuľke pre 7. a 8. poschodie.

Z **tabuľky 3** vidieť, že trojnásobné rozdiely v poplatkoch za "najteplejší" a "najstudenší" byt nemajú opodstatnenie. **Nehovoriac o tom, že u nás "hodnota" bytu alebo nájomné za byt nie sú naviazané na jeho energetickú náročnosť.**

Pri prepočítaní na odhadom dodaný GJ do bytu pri výslednej cene za dodávku 326 Sk/GJ vychádza jednotková ce-

Tabuľka 1: Rozpočítavanie nákladov

systém rozpočítania	priemerný náklad [Sk/m ²]	maximálny náklad [Sk/m ²]	minimálny náklad [Sk/m ²]
ISTA	100	180	60
VIPA - 1	104	144	51
VIPA - 2	122*	164*	76*

Vysvetlivky: * vykurovaná plocha

Tabuľka 2: Ročné náklady na vykurovanie bytu

systém rozpočítania	priemerný ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]	maximálny ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]	minimálny ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]
ISTA	4 679 / 46,83	10 615 / 58,91	4 629 / 77,13
VIPA - 1	7 821 / 75,00	10 763 / 75,00	3 019 / 59,11
VIPA - 2	7 519 / 61,26*	5 451 / 33,22*	4 656 / 61,26*

Vysvetlivky: * vykurovaná plocha

Tabuľka 3. Tepelná strata a možná ročná spotreba

výmera [m ²]	77,13	46,83	75,02	58,91	62,82
poschodie / strata					
12. / strata [kW]	4,95	2,49	4,95	4,95	4,95
12. / ročná spotreba [GJ]	40,11	20,18	40,11	40,11	40,11
11. / strata [kW]	2,48	0,991	2,48	2,48	2,48
11. / ročná spotreba [GJ]	20,10	8,03	20,10	20,10	20,10
8. / strata [kW]	2,08	0,75	2,08	2,08	2,08
8. / ročná spotreba [GJ]	16,85	6,05	16,85	16,85	16,85
7. / strata [kW]	2,88	1,23	2,88	2,88	2,88
7. / ročná spotreba [GJ]	23,35	10,00	23,35	23,35	23,35
2. / strata [kW]	2,48	0,991	2,48	2,48	2,48
2. / ročná spotreba [GJ]	20,10	8,03	20,10	20,10	20,10
1. / strata [kW]	3,25	1,46	3,25	3,25	3,25
1. / ročná spotreba [GJ]	26,35	11,83	26,35	26,35	26,35

Tabuľka 4. Obrátený pomer rozpočítavania nákladov

systém rozpočítania	priemerný náklad [Sk/m ²]	maximálny náklad [Sk/m ²]	minimálny náklad [Sk/m ²]
ISTA	100	134	83
VIPA - 1	104	122	79

na pre jednotlivých užívateľov od 169 do 714 Sk/GJ, čo sú ťažko zdôvodniteľné rozdiely. Ako by vyzerala situácia pri "obrátenom pomere" t. j. 70% podľa podlahovej plochy a 30% podľa pomerových rozdeľovačov nákladov vidieť v tabuľke 4.

Takéto rozdelenie nákladov je stále ešte motivačné, ale rozdiely sú "únosnejšie" a nedochádzalo by k vzájomným "dotáciám" susedov, resp. k platbe za teplo, ktoré užíva niekto iný a znížilo by sa tiež riziko zhoršenia hygienických pomerov v byte pri neprimeranom šetrení (vhodné podmienky na vznik pliesní).

Pred záverom ešte nahliadnutie k susedom. V Českej republike s účinnosťou od 1.1.2002 platí vyhláška Ministerstva pre miestny rozvoj, ktorou sa stanovujú pravidlá na rozúčtovanie nákladov na tepelnú energiu na vykurovanie a nákladov na poskytovanie teplej úžitkovej vody medzi konečných spotrebiteľov č. 372/2001 Zb., ktorá v odseku (1) § 4 upravuje základnú zložku nákladov na vykurovanie vo výške 40% až 50% a zvyšok tvorí spotrebnú zložku. V odseku (4) citovaného paragrafu je ale usmernenie o prípustných rozdieloch v zúčtovacej jednotke do 40% oproti priemeru v zúčtovacej jednotke. Ak by došlo k prekročeniu tejto hranice potom vlastník musí urobiť úpravu výpočtovej metódy úpravou koeficientov

zohľadňujúcich rozdielnu energetickú náročnosť vykurovaných miestností. Toto spochybňuje pomer 40% základnej zložky a 60% spotrebnej zložky, pretože pri úplne vypnutých radiátoroch by rozdiel mohol byť väčší ako prípustných 40%.

Pre prípadných autorov legislatívnej úpravy u nás a pre vlastníkov a užívateľov bytov jednoznačne odporúčam zvoliť pomer vo výške 50% až 70% nákladov podľa fakturačného meradla na päte domu podľa veľkosti podlahových plôch a 50% až 30% nákladov na teplo podľa odčítaných dielikov pomerových rozdeľovačov nákladov. Podľa môjho názoru by takéto rozdelenie bolo spravodlivejšie a ešte dostatočne motivačné na úsporné správanie sa užívateľov.

Nakoniec ešte dve poznámky:

- Ak by všetci užívatelia boli disciplinovaní, sústava bola vyregulovaná a všetci mali na termostatických ventiloch nastavenú rovnakú hodnotu, potom rozpočítanie podľa podlahovej plochy by stačilo a bolo pomerne objektívne.

- Ak hodnota dosiahnutých úspor nákladov spôsobená racionálnym správaním sa užívateľov by bola menšia ako poplatok za službu rozpočítania, potom je na diskusiu či používať pomerové rozdeľovače. Prax ale ukazuje, že tam kde sa rozpočítava podľa rozdeľovačov k úsporám došlo a služba sa vyplátila.

Pravidlá jadrovej bezpečnosti

Európska komisia schválila dva návrhy smerníc, ktoré majú upraviť cestu pre jednotný prístup celej EÚ k bezpečnosti jadrových elektrární a k zaobchádzaniu s rádioaktívnymi odpadmi. Návrhy, ktoré oznámili vlni v novembri, schválil Výbor jadrových expertov EK.

Viceprezidentka Komisie zodpovedná za energiu a dopravu Loyola de Palacio vyhlásila, že EÚ má vynikajúcu úroveň jadrovej bezpečnosti. Je však potrebné vzhľadom na blížiacu sa rozšírenie prekonať nedostatky v jadrovej legislatíve.

Prijatie týchto návrhov prišlo po nedávnom rozhodnutí Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ktoré potvrdilo legislatívne právomoci spoločenstva vo vzťahu k bezpečnosti jadrových zariadení. NucNet

Bezatómová budúcnosť

Belgicko sa zaviazalo k bezatómovej budúcnosti, keď prijalo zákon o ukončení prevádzky 7 jadrových reaktorov v krajine do roku 2025. Ide o kontroverzný krok, pretože v Belgicku tieto reaktory vyrábajú takmer 60% jeho elektrickej energie. Vláda chce ich odstavenie kompenzovať investíciami do slnečných, veterných a iných obnoviteľných energetických zdrojov.

Zákon nariaďuje uzavretie reaktorov po 40 rokoch prevádzky a zakazuje je výstavbu nových. Prvé reaktory demontujú do februára 2015, posledné v roku 2025. NucNet

Zachovanie jadra

Väčšina obyvateľov Švédska je za zachovanie jadrovej energetiky v súčasnej podobe, alebo dokonca za jej ďalšie rozšírenie. Podľa prieskumu verejnej mienky je až 55% obyvateľov tejto najväčšej škandinávskej krajiny za revíziu výsledkov posledného celonárodného referenda, v ktorom Švédci v roku 1980 rozhodli o úplne likvidácii jadrových elektrární do roku 2010. Najväčší odpor proti atómovým elektrárnam bol vo Švédsku zaznamenaný v roku 1986 po nehode v Černobyle.

Z nedávneho prieskumu ďalej vyplýva, že podpora jadrových reaktorov je momentálne od roku 1980 najvyššia. Po prvý raz majú reaktory na svojej strane viac ako polovicu občanov. Za postupné odstraňovanie jadrových reaktorov sa naopak vyslovilo 34% opýtaných, zatiaľ čo len 7% by ich chcelo zlikvidovať čo najskôr.

ČTK

Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
 Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
 email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

**Vážená pani ministerka hospodárstva
 Ing. Denisa Saková, PhD.
 Ministerstvo hospodárstva SR
 Mlynské nivy 44/a
 827 15 Bratislava 212**

Elektronicky podpísané

Poprad 1. 12. 2023

Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022

Vážená pani ministerka hospodárstva, nakoľko podpora obnoviteľných zdrojov energie bezprostredne súvisí s vyúčtovaním tepla Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie predkladá Ministerstvu hospodárstva SR žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z., z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla

Uvedený zákon a vyhláška v súčasnosti adekvátne nereagujú na energetickú krízu a enormnú záťaž spotrebiteľov a občanov Slovenskej republiky bývajúcich v bytových domoch ohrozených energetickou chudobou, keďže v mestách býva prevažná väčšina občanov v bytových domoch.

Bývalý minister hospodárstva Karel Hirman vyhláškou č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022 ešte viac prehĺbil energetickú chudobu slovenských občanov ako upozornil predseda Spoločenstva vlastníkov bytov v blogu denníka Pravda 26. januára 2023.

<https://fb102.blog.pravda.sk/2023/01/26/hegerov-minister-hospodarstva-kerel-hirman-vyhlasou-c-503-o-pomerovych-meracoch-tepla-z-decembra-2022-este-viac-prehlbuje-energeticke-chudobu-slovenskych-obcanov/>

Priložený návrh z 31. 1. 2023 na novelu zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky č. 503/2022 Z.z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. 12. 2022 bývalý minister a všetci oslovení v čase narastajúcej energetickej chudoby slovenských občanov neakceptovali.

V návrhu sa konštatuje, že **direktívne nariadovanie povinnosti inštalácie pomerových meračov tepla a finančne nákladných dial'kových odpočtov v čase energetickej krízy a vojny na Ukrajinu je voči občanom Slovenska krajne necitlivé a bezohľadné čo je zjavne v rozpore so zákonom na ochranu spotrebiteľov.**

Nie sme proti inovácii a digitalizácii odpočtu meračov ale v súčasnej situácii by to malo byť tak ako v Rakúsku a iných štátoch EÚ slobodné rozhodnutie spotrebiteľov a vlastníkov bytov a nie výnosný zárobkový podnik pre podnikateľské subjekty prepojené s lobistami a politickými stranami.

Ako potvrdzujú viaceré dotazy občanov z viacerých miest na Slovensku, vyhláška č. 503 vyvolala chaotický a svojvoľný výklad správcovskými spoločnosťami vo veci výpočtu percentuálneho podielu základnej zložky, kedy v niektorých prípadoch dokonca oznámili vlastníkom namiesto 30% dokonca 40%-ný podiel. Ako v prílohe potvrdzuje žiadosť o stanovisko k implementácii vyhlášky vlastníka bytu zo Sabinova, 30%-ný podiel základnej zložky ako mu oznámil správca má platiť aj v prípade nadstavby bytu cez ktorý neprechádzajú rozvody ÚK čo je v rozpore so samotnou vyhláškou.

Navrhujeme preto doplnenie ustanovenia § 18 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike:

Práva a povinnosti účastníkov trhu s teplom

§ 18

(5) Povinnosť podľa odseku 4 písm. a) až c) nevzniká, ak celková podlahová plocha budovy je menšia ako 500 m²

*doplniť o vetu **alebo ak si vlastníci bytov schvália rozúčtovanie podľa plochy bytu a koeficientov v zmysle zmluvy o spoločenstve vlastníkov bytov a nebytových priestorov uzatvorenej v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.***

Následne v zmysle tejto novely zmeniť vyhlášku č. 503/2022 Z.z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla.

Odôvodnenie

I.

Po tzv. „energetickom nevoľníctve“, ktoré od roku 2014 zmenou zákona o energetike znemožnilo odpájanie sa od centrálného zdroja tepla čo je efektívne len pri zriadení vlastnej kotolne pre celý bytový dom, začalo v roku 2016 nové „nevoľníctvo pomerových meračov tepla“ ako ďalší sofistikovaný spôsob na vytáňovanie peňazí z vrecák slovenských občanov

Pochopiteľne bytové vodomery teplej a studenej vody sú pri súčasných cenách vody nevyhnutnosťou.

Táto problematika sa týka výlučne povinnosti inštalácie tzv. pomerových meračov tepla na radiátoroch, ktoré v skutočnosti nie sú meračmi tepla ale len rozdeľovačmi fakturovaných nákladov za teplo pre jednotlivých užívateľov v bytových domoch s plochou väčšou ako 500m².

Povinné zavádzanie pomerových rozdeľovačov nákladov tepla na radiátoroch začalo na Slovensku direktívnym zákonom o tepelnej energetike č. 657/2004 Z. z podľa § 18 ods. 4 v roku 2016.

Pre porovnanie na rozdiel od Slovenska v neutrálnom Rakúsku neexistuje povinnosť vybavovať byty meračmi tepla. Môže o to požiadať každý jednotlivý nájomník či vlastník bytu, ale musí preukázať, že nastane podstatná úspora energie. Namontovanie meračov tepla musí priniesť aspoň 10% úspory energie. Zákon umožňuje aj obrátený proces, žiadateľ môže s rovnakými argumenty požiadať o odinštalovanie meračov. Povinnosť mať nainštalované merače tepla nie je ani vo Fínsku.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

V čase kedy bolo v predsedníctve EÚ Dánsko, ktoré je najväčším výrobcom regulačnej a meracej techniky, lídrom je okrem iných spoločnosť Danfoss, <https://www.danfoss.com/sk-sk/>, dánski lobisti pretlačili prijatie smernice č. 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa zmenila smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. O lobizme v EÚ a presadzovaní obchodných záujmov veľa napovie korupčný škandál „Katargate“ po ktorom podpredsedníčka európskeho parlamentu s viacerými poslancami skončila vo vyšetrovacej väzbe.

Paradoxne odvolávaním sa na smernicu EÚ č. 2018/2002, ktorej cieľom podľa článku 25 malo byť zníženie výdavkov spotrebiteľov za energiu, nariadením o povinnosti diaľkového odpočtu sa dosiahol presný opak-zvýšenie nákladov a prehĺbenie energetickej chudoby, ktorej definícia na Slovensku ešte stále nebola legislatívne stanovená.

Diametrálne odlišný bol prístup správcovských spoločností bytov v Českej republike v porovnaní so slovenskými. V Čechách to bytové družstvá prijali kriticky a označili ako nedemokratické vnučovanie niečoho čo nemá opodstatnenie, pretože náklady na merače a odpočty sú vyššie ako úspory, **obzvlášť pri zateplených domoch**. Montáž by nemala byť zákonnou povinnosťou, ale slobodným rozhodnutím majiteľov bytov. Dokonca do senátu pod podaný návrh na zrušenie tohto nariadenia a boli podané sťažnosti do Štrasburgu.

Na Slovensku, príznačne tunajšej mentalite, značná časť správcovských spoločností a firiem vycítila príležitosť ako si na úkor svojich klientov a spotrebiteľov urobiť z meračov výnosný zárobkový podnik. Ešte pred plánovaným termínom diaľkových odpočtov, ktorý má byť v roku 2027, začali zastrašovať a ovplyvňovať vlastníkov bytov povinnosťou inštalácie diaľkových odpočtov pomerových meračov tepla vrátane odpočtu vodomeroch s rádiovým modulom niekoľkokrát drahším ako štandardný vodomerech.

Pri odvolávaní sa na smernicu EÚ však zámerne klientom neuviedli, že podľa článku č. 24 citujeme:

Približne 50 miliónov domácností v Únii je postihnutých energetickou chudobou. Opatrenia energetickej efektívnosti musia preto byť ústredným prvkom každej nákladovo efektívnej stratégie na riešenie energetickej chudoby a zraniteľnosti spotrebiteľov, pričom dopĺňajú politiky sociálneho zabezpečenia na úrovni členských štátov. S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti významne znížili energetickú chudobu nájomníkov, mala by sa vziať do úvahy nákladová efektívnosť takýchto opatrení, ako aj ich cenová dostupnosť pre vlastníkov nehnuteľností a nájomníkov, pričom na úrovni členských štátov by mala byť pre takéto opatrenia zaručená primeraná finančná podpora. Fond budov v Únii je v súlade s cieľmi Parížskej dohody potrebné v dlhodobom horizonte zmeniť na fond budov s takmer nulovou spotrebou energie. Súčasná miera obnovy budov je nedostatočná a najťažšie je dosiahnuť obnovu budov, ktoré majú v užívaní občania s nízkymi príjmami postihnutí energetickou chudobou. Opatrenia stanovené v tejto smernici, ktoré sa týkajú povinnosti dosiahnuť úspory energie, povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych politických opatrení, sú preto mimoriadne dôležité.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 Z 11. DECEMBRA 2018, KTOROU SA MENÍ SMERNICA 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK>

II.

Všetky analýzy jednoznačne potvrdzujú, že náklady na pomerové merače tepla a paušálne poplatky za prevádzku tzv. servis MART sú vyššie ako úspory.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

Pomerové merače sa stali kameňom úrazu a vysokých rozdielov pri nedoplatkoch za teplo najmä v prípadoch ak si vlastníci bytov z neznalosti a naivnej viere, že ušetria, schválili vyšší pomer rozúčtovania nákladov (tzv. spotrebná zložka) podľa meračov ako podľa plochy bytu.(tzv. základná zložka). Životnosť pomerových meračov tepla je max.10 rokov, vo väčšine prípadov sa potom musia kupovať nové. Často sa po pár rokoch menia batérie a výrobca už neexistuje. Inštaláciou meračov sa takto dostávajú vlastníci bytov do začarovaného kruhu a „meračového nevoľníctva“, pričom presnosť a spravodlivosť merania je sporná.

Porovnanie toho istého bytového domu s meračmi tepla s bytovým domom bez meračov, kde sa teplo fakturuje podľa plochy a koeficientov podľa toho kde je byt situovaný, vychádza vždy tak, že bytový dom s meračmi tepla má náklady navýšené o prevádzkové náklady za pomerové merače pričom úspory za energie sú v oboch bytových domoch rovnaké.

Keďže z inštalácie meračov a diaľkového odpočtu sa stal biznis, jediným protiargumentom sa stalo dookola opakované tvrdenie o nehospodárnom správaní sa ľudí, ktorí prekurujú byty pri otvorených oknách a údajných úsporách po zavedení meračov.

Uvedené tvrdenie obzvlášť v čase energetickej krízy je v rozpore s realitou. Ak si porovnáme vykurovacie krivky z roku 1990 zistíme, že časy prekurovania už dávno minuli. Vykurovacie krivky hlavne pri mínusových vonkajších teplotách sú v súčasnosti nižšie aj viac ako 10°C. Po znížení vykurovacích kriviek a zavedení meračov z dôvodu množstva sťažnosti na nedostatočnú teplotu bol ÚRSO nútený zaviesť tzv. štandardy kvality s kompenzačnými platbami pre odberateľov za ich porušenie.

https://www.urso.gov.sk/standardy-kvality/?fbclid=IwAR1GXlmBbSyK2YM9l_ZVEo7tMc8hB49xa4jaS8DRbCsZ144J-wXhaAiwID4

Reakciou dodávateľov tepla a TÚV po drastickom zvýšení cien zemného plynu, elektriny vrátane biomasy bolo ďalšie zníženie vykurovacích kriviek v rozpore so štandardmi kvality ÚRSO a čo je pre zdravie ľudí nebezpečné aj teploty TÚV, ktorá je už na hranici 45°C kedy vzniká pľúcna choroba Legionela na čo upozorňuje Úrad verejného zdravotníctva.

https://www.uvzsr.sk/docs/info/zp/legionely_letak.pdf

Pri vysokom pomere spotrebnej zložky, vznikajú veľké rozdiely v neprospech vlastníkov, ktorí v byte bývajú a odoberajú teplo.

Špekulanti a majitelia neobývaných bytov sa takto priživujú na susedoch, ktorí im vykurojú byt prechodovým teplom cez steny bytu. Keď niekto na čas odíde a uzavrie termostatické hlavice na radiátoroch, ťaží z toho, že susedia ktorým prechladli steny musia pridať na kúrení čo však musia zaplatiť. Princíp spravodlivého rozúčtovania nákladov je sporný, pretože merače, ktoré by to vedeli rozlišovať a boli umiestnené na stene sú cenovo drahšie ako tie na radiátoroch.

Predsedia SVB môžu potvrdiť, že ďalším problémom sú tzv. investičné byty, v ktorých nikto nebýva a v ktorých sú zatvorené termostatické hlavice, tieto ochladzujú steny susedných bytov.

Ako príklad možno uviesť konkrétny prípad, kedy bývalý predseda SVB v bytovom dome si zriadil krb, keďže dom postavaný ešte v 50 rokoch mal komíny. Následne vlastníkov presvedčil, aby schválili pomer 90% podľa meračov tepla a 10 % podľa plochy bytu. Výsledkom toho bolo, že ušetril na úkor susedov, ktorí mali nedoplatky vo výške niekoľko 100 eur. Keďže jedným z nich bola vlastníčka, ktorá byt prenajímala a bola konateľkou bytovej správcovskej spoločnosti, zriadila si individuálny zdroj tepla a odpojila so od centrálnej kotolne, čo v konečnom dôsledku zase zvýšilo náklady ostatných vlastníkov bytov.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

V oboch nástupníckych štátoch bývalého Československa sa stalo národnou tradíciou ako sa vynájsť ľudovou tvorivosťou, ktorou ľudia reagovali na často nezmyselné nariadenia a obchádzali zákony. Na internete je množstvo návodov ako oklamať merače tepla, od prikladanie studených handier až po výmenu radiátorov s meračmi za náhradné, keďže radiátory sa neplombujú. **Dodávateľom tepla je to však jedno pretože ich fakturačný merač tepla pre bytový dom nikto neoklame a okrádajú sa len susedia navzájom.** <https://zive.aktuality.sk/forum/poradna-hardver/306169/ot-ako-oklamat-merace-tepla/>

III.

Nástup ministra hospodárstva Karla Hirmana po odchode Richarda Sulika potvrdil staré známe príslovie, horší poturčenec od Turka. Karel Hirman nezaprel, že je súčasťou systému, teda distribútorov energií a tepla, ktorý bude vždy v prvom rade presadzovať ich obchodné záujmy.

Po viacerých sťažnostiach adresovaných ÚRSO na vysoké rozdiely pri fakturovaní tepla jednotlivým vlastníkom bytov v bytových domoch to vyriešil opäť po boľševicky a direktívne prijatím vyhlášky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla.

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/503/20230101>

Bývalý minister hospodárstva touto vyhláškou spochybnil opodstatnenie inštalácie pomerových meračov tepla, ktoré sa paradoxne stali príčinou problémov a súdnych sporov.

S účinnosťou od 1. 1. 2023 si už vlastníci bytov nemôžu schváliť ľubovoľný pomer základnej a spotrebnej zložky pre určenie spotreby tepla tak ako to bolo doposiaľ.

Po novom to vyhláška stanovuje takto:

§ 8 *Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov*

- (1) *Ak sú v objekte rozpočítavania zapojené pomerové rozdeľovače alebo určené meradlá na meranie tepla u konečného spotrebiteľa, celkové náklady na množstvo dodaného tepla na vykurovanie za kalendárny rok sa rozdelia na spotrebnú zložku a základnú zložku, pričom podiel základnej zložky je 60 %. Vlastníci bytov a nebytových priestorov môžu rozhodnúť o zmene podielu základnej zložky, nemôže byť však nižší ako 30 % meračov tepla.*

Ak vlastník neumožní inštaláciu merača, dial'kového dopočtu alebo odpočet v neprospech nastupujú represívne opatrenia pri výpočte počet náhradnej spotreby samozrejme v neprospech vlastníka bytu.

Perličkou, ktorá spochybňuje pomerové merače tepla je odsek č. 15.

- (15) *Ak v rámci zúčtovacieho obdobia pre objekt rozpočítavania podiel špecifických nákladov vykurovaného priestoru podľa odseku 14 prekročí hodnotu 2,5, upraví sa základná zložka podľa odseku 1 na najbližšie celé percento so zaokrúhlením nahor tak, že hodnota P je 2,5 alebo menšia. Rozpočítanie nákladov sa vykoná s takto upravenou základnou zložkou.*

V zrozumiteľnej reči to znamená, že ak nejaký podnájomník bude kúriť naplno pri otvorených oknách a jeho nameraná spotreba tepla bude napríklad 4x vyššia ako podiel špecifických nákladov vykurovacieho priestoru zaplatí len spotrebu maximálne 2,5 krát vyššiu.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

Vyhláška vôbec nerieši problematiku nadstavbových a podkrovných bytov s individuálnym vykurovaním cez ktoré neprechádzajú rozvody vykurovacej sústavy, pričom tieto byty sú vykurované prechodovým teplom cez strop spodných bytov s centrálnym vykurovaním. Rozpočítavanie nákladov uvedené v ustanovení § 5 sa týka len bytov s individuálnym vykurovaním cez ktoré prechádzajú rozvody.

Vyhláška trestá vlastníkov bytov, ktorí si v snahe znížiť náklady za energie inštalovali individuálny zdroj tepla (IZT). Po novom majú platiť 30% za základnú zložku. Dôvodom má byť prechodové teplo z bytov s centrálnym zdrojom tepla (CZT). Vyhláška však neberie v úvahu, že to platí aj opačne keď vlastníci bytov s dodávkou tepla z CZT v byte nebývajú a majú uzatvorené termostatické hlavice čím ochladzujú byty s IZT a nechávajú si byť vykurovať susedom s IZT.

Ďalším legislatívnym nezmyslom je ustanovenie § 5 ods.2 podľa ktorého ak je napríklad v bytovom dome jeden byt s IZT musia mať všetci základnú zložku 30 % a spotrebnú zložku 70 % čo je zjavne v ich neprospech a v rozpore s ustanovením § 8 ods. 1, podľa ktorého má byť základná zložka 60%!

*§ 5 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru
(2) Ak sú v objekte rozpočítavania aj byty alebo nebytové priestory s individuálnym vykurovaním, cez ktoré prechádzajú spoločné rozvody vykurovacej sústavy, náklady na vykurovanie sa rozdeľia na základnú zložku a spotrebnú zložku, pričom základná zložka tvorí 30 % a spotrebná zložka 70 % z celkových nákladov.*

SVB často vedú paradoxne solventní vlastníci nadstavbových bytov vlastníci niekoľko bytov, ktorí pomerové merače tepla sami nemajú, pretože táto povinnosť sa na nich nevzťahuje a po dohode so správcovskou spoločnosťou nútia ostatných vlastníkov bytov s centrálnym vykurovaním, často dôchodcov na hranici chudoby, k inštalácii pomerových meračov tepla a finančne nákladného diaľkového odpočtu tak, ako v prípade SVB Nevädza v Poprade. Ak sa nájde prehlasovaný vlastník, ktorý to na napadne, pri súčasnej legislatíve kedy musí žalovať všetkých vlastníkov bytov, na súde neuspeje.

Ďalšou represiou je schizofrenické prechodné ustanovenie uvedené v § č. 13, podľa ktorého na jednej strane rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov prijaté do 31. decembra 2022 zostávajú v platnosti a na druhej strane tie isté rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov prijaté do 31. decembra 2022, ktoré sú v rozpore s touto vyhláškou, sa uvedú do súladu s touto vyhláškou do 30. júna 2023.

Všetko v duchu „zelených mozgov“ ako v čase povinnej základnej vojenskej služby, kedy podľa § č. 1. mal veliteľ vždy pravdu a v § 2 sa uvádzalo, že ak ju veliteľ nemá tak platí § č. 1.

Z praxe sú známe prípady, tak ako tomu bolo pri poslednom odpočte v jednom bytovom dome v Bratislave, že pri koncoročnom odpočte systém diaľkového odpočtu zlyhal a odpočty sa museli robiť manuálne čo spochybňuje finančne nákladnú investíciu do diaľkového odpočtu.

Viacerí vlastníci bytov na Slovensku, ktorí nechcú dávať svoje peniaze na nezmyselné experimenty sa rozhodli namiesto toho investovať do obnoviteľných zdrojov na ohrev TUV.

Na jednej strane si znížili náklady na energie no na druhej strane štát núti k finančne nákladnému a pri zateplených bytových domov zbytočnému diaľkovému odpočtu pomerových meračov tepla.

Vyhláška bývalého ministra hospodárstva im upiera právo slobodného rozhodnutia zbaviť sa finančne nákladných pomerových meračov tepla a teplo fakturovať tak ako v čase dnes zatracovaného socializmu kedy ešte v mnohom platil zdravý sedliacky rozum, teda podľa plochy

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

bytov a podľa koeficientov, čo síce vyhláška v § 6 pripúšťa ale len pre bytové domy s plochou do 500 m².

Viacere SVB alebo družstvá, ktoré nemajú mandátnu zmluvu so správcami, nemajú nainštalované pomerové merače tepla a ani to nemajú záujem. Sankcie za porušenie vyhlášky čl. 503/2022 Z.z. sú legislatívne nedoriešené, pretože sa vzťahujú len na správcovské spoločnosti a jednotlivcov z radov vlastníkov bytov, ktorí odmietnu pomerové merače nainštalovať. Už existuje precedens kedy SVB, ktoré nemá uzatvorenú mandátnu zmluvu a vyúčtovanie nákladov za energiu a teplo si robí vo vlastnej réžii bolo úspešné na súde vo veci podanej žaloby, kde SVB vystupovalo ako odporca.

Na základe uvedených dôvodov podávame návrh, aby bol zákon č. 657/2004 Z. z a jeho ustanovenie § 18 ods. 4, novelizovaný tak, aby z neho bola vypustená povinnosť mať na vlastné náklady pomerové merače tepla ak si to vlastníci schvália.

Za Asociáciu na podporu obnoviteľných zdrojov energie
František Bednár-podpredseda

Prílohy:

1. Návrh na novelu zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky č. 503 Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 31. 1. 2023
2. Žiadosť pána Mareka o stanovisko k implementácii vyhlášky č.503

Zdroje:

<https://www.energie-portal.sk/Dokument/merace-tepla-stale-nemaju-vsetky-domacnosti-vlastnici-bytov-kritizuju-vyhlasku-urso-102840.aspx>

https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/bytova-druzstva-v-trebici-nehchteji-meraky-tepla.A150109_2129752_jihlava-zpravy_mv

https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/meraky-tepla-jsou-k-nicemu-stoji-vic-nez-lide-za-teplo-usetri.A170126_122344_ekonomika_lve

https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/merice-tepla-v-bytech.A150319_094422_domaci_zt

<https://fb102.blog.pravda.sk/2023/01/26/hegerov-minister-hospodarstva-kerel-hirman-vyhlaskou-c-503-o-pomerovych-meracoch-tepla-z-decembra-2022-este-viac-prehlbuje-energeticku-chudobu-slovenskych-obcanov/>

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK)

[content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK)

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s, pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

•
Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov
energie

Námestie svätého Egídia 102 10

058 01 Poprad

Slovenská republika

•

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

153126/2024-4130-51652

Vybavuje/linka

Ing. Petrus, PhD.

Bratislava

08. 02. 2024

Vec

Žiadosť APOZE o podanie návrhu novely zákona o tepelnej energetike a vyhlášky MH SR.

Na Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) bola doručená Vaša žiadosť o novelizáciu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike (zákona č. 657/2004 Z. z.) a vyhlášky č. 503/2022 Z. z. vo veci povinnej inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov. V rámci Vášho listu požadujete zrušenie povinnosti inštalácie určených meradiel, alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov v podobe úpravy § 18 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z..

Na základe vyššie uvedeného a rovnako ako aj Vy uvádzate vo svojom liste, povinnosť inštalácie určených meradiel, alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov je upravená v článku 9b ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/2022 z 11.12.2018 ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti (Smernica), ktorá umožňuje využiť iný nákladovo efektívny spôsob merania.

Predmetná Smernica bola transponovaná do národnej legislatívy v § 18 ods. 4 písm. a) č. 3 zákona č. 657/2004 Z. z. na základe ktorého je umožnené využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne.

Mgr. Martin Pitorák
riaditeľ odboru palív a energetiky

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. Pod Zečákom 1, 841 03 Bratislava-Lamač, tel.
+421 905 450 643, email: energeticky.ombudsman@gmail.com, www.energetickyombudsman.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Ing. Denisa Saková, PhD – ministerka
a podpredsedníčka vlády SR,
do vlastných rúk
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Bratislava 10.08.2024

VEC

Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z.

Vážená pani ministerka,

na základe spoločného rokovania s Vašimi pracovníkmi dňa 27.06.2024 (p. Pitorákom, p. Petrusom spolu s 2 pracovníkmi SIEA p. Šoltésovou a p. Ilovičom) sme nedospeli k zmene Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 (ďalej len „vyhláška“), nakoľko Vaši pracovníci neakceptovali odbornú argumentáciu JUDr. Moniky Jankovičovej. Dňa 03.07.2024 o 23.54 hod. sme zaslali Ministerstvu hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) sumarizačný email s riešeniami zmien spornej vyhlášky pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 ako aj jej novelu pre vyúčtovacie obdobie za rok 2024, na základe Vašej požiadavky. Do dnešného dňa sme nedostali žiadnu odpoveď na náš email a preto si Vám dovoľujeme týmto predložiť konečný návrh na vyriešenie celej situácie, ktorá vznikla po nadobudnutí účinnosti podľa nás „nezákonnej“ vyhlášky.

Zastupujeme ako spotrebiteľské organizácie chrániace práva a oprávnené záujmy konečných spotrebiteľov na Slovensku:

a/ vlastníkov bytov a nebytových priestorov s centrálnym zdrojom tepla (ďalej len „vlastník CZT“), ktorým sa neefektívne navýšili náklady „vynucovanou“ povinnosťou inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len „PRVN“) v bytoch osadených na radiátoroch, ktoré ako potvrdzuje stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. UNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024 **nie sú určenými (fakturačnými) meradlami tepla** v zmysle metrologického zákona (**Príloha č. 1**). Preto nie je možné, aby sa vyhláškou ustanovovalo rozpočítavanie nákladov na teplo prostredníctvom PRVN, čo potvrdzuje nižšie uvedená legislatíva.

V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov: „(1) O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) **pri meraní, ktoré súvisí s platbami** ...“

(2) **Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.**

(3) **Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.**“

V súčasnosti GP SR už prešetruje podanie vo veci podozrenia z organizovaného podvodu z prijatia vyhlášky, ktorá je v rozpore s právnym poriadkom SR. (**Príloha č. 2**)

b/ vlastníkov bytov s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len „vlastník IZT“), ktorí boli hrubo poškodení vyhláškou a to vyúčtovaním neoprávnených nákladov za dodávku tepla za rok 2023 do svojich bytov, nakoľko im teplo nikdy nebolo dodané do bytov vlastníkov IZT a ani si teplo neobjednali do svojich bytov, keďže sú **legálne odpojení** od centrálného zdroja tepla, v súlade so zákonom č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024): „**Predávajúci nesmie žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.**“

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024): „**Spotrebiteľ nie je povinný vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol bez objednávky (ďalej len „nevyžiadané plnenie“). Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinností spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.**“

V snahe predísť hromadným žalobám, sťažnostiam a podnetom adresovaným inštitúciám EÚ a SR Vám predkladáme návrh na **bezodkladné** vyriešenie situácie spornej vyhlášky:

- Navrhujeme **okamžité zrušenie** Vyhlášky č. 503/2022 Z. z., resp. jej **okamžitú zmenu** v sporných ustanoveniach z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 657/2004 o tepelnej energetike a iných súvisiacich zákonov - vid' vyššie v texte, z dôvodov poškodzovania a zjavnej diskriminácie vlastníkov IZT ako aj rozporu s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa. Vlastníci CZT a vlastníci IZT sa môžu spoločne podieľať len na nákladoch za teplo na kúrenie a na ohrev vody dodaných do spoločných priestorov bytového domu.
- Navrhujeme **okamžité opakované** rozúčtovanie nákladov za teplo za rok 2023 podľa predošlej Vyhlášky č. 240/2016 Z. z. (ak MH SR zruší aktuálne účinnú vyhlášku), ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla v znení Vyhlášky č. 168/2021 Z. z..

- Navrhujeme vypracovanie návrhu úplne novej vyhlášky, príp. zmenu Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. a zmenu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike **aj v ustanoveniach** týkajúcich sa PRVN, aby sa rozúčtovanie tepla na kúrenie pre vlastníkov CZT **ustanovilo** iba podľa **určených (fakturačných) meradiel tepla na kúrenie** (spotrebná zložka) alebo podľa plochy bytu a nebytového priestoru (základná zložka), keďže PRVN **nesplňa** podmienky **určeného (fakturačného) meradla** ani podľa Zákona o metrologii ani podľa Zákona o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu.

Zrušenie pomerového merania spotreby **odstráni nezákonnosť** vyhlášky aj v tom, že vychádza z fikcie, že byty s IZT „údajne odoberajú teplo z centrálného zásobovania teplom“ a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie celého bytového domu. Byt, ktorý je už vykurovaný individuálnym zdrojom tepla **nie je napojený** na sústavu centrálnych tepelných zariadení, preto **nemôže** byť ani účastníkom trhu s teplom. Podľa tvorcov vyhlášky sa teplo šíri len jedným smerom a špecifické koeficienty určujú koľko ho byt s IZT zaplatí. Fyzikálne zákony platia všade a pre všetkých rovnako. Nie je teda možné aby vyhláška upravovala a riadila tok prestupu tepla **len jedným smerom** a cez koeficienty rozpočítavala a menila fyzikálne zákony prestupov tepla. Potvrzuje to aj odborná analýza certifikovaného energetika Ing. Jozefa Legényho, ktorú prikladáme v **Prílohe č. 3**, ktorá bola aj verejne publikovaná na www.energie-portal.sk.

Vyžadovanie úhrad za „fiktívnu“ dodávku tepla od vlastníkov bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom **je protizákonné** (nielen z legislatívneho pohľadu, z Judikatúry najvyšších súdnych autorít ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov). V prípade, že MH SR neprijme bezodkladné zákonné opatrenia (zrušenie/zmena) vyhlášky za vyúčtovacie obdobie 2023, aj za rok 2024, poškodení zvažujú podanie hromadnej žaloby vrátane ďalších právnych krokov.

V najbližšom čase bude podaná Európskej komisii a poslancom EP žiadosť o prijatie novej smernice o zvýšení energetickej efektívnosti, nakoľko SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti v súčasnosti už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine a hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. Žiadosť Vám zašleme ako súčasť samostatného návrhu na riešenie nesystémového merania a rozpočtovania nákladov a strát na teplú vodu.

Dovoľujeme si Vás požiadať o písomné stanovisko k nášmu návrhu riešenia spornej vyhlášky, **najneskôr v lehote do 20 dní od doručenia tohto listu. Obe naše spotrebiteľské združenia sú ochotné ponúknuť odbornú pomoc MH SR pri odstraňovaní nezákonného stavu vyhlášky.**

S pozdravom

JUDr. Monika Jankovičová, predseda, v. r.
ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.

František Bednár, podpredseda, v. r.
podpredseda APOZE

Prílohy:

1. Odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácií z Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024 (kópia)
2. Oznámenia GP SR o postúpení podania zo dňa 23.07.2024 a 30.07.2024 (kópia)
3. Analýza rozpočítavania nákladov Ing. Jozef Legény (kópia)

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel: +421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. Pod Zečákom 1, 841 03 Bratislava-Lamač, tel.
+421 905 450 643, email: energeticky.ombudsman@gmail.com, www.energetickyombudsman.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Ing. Denisa Saková, PhD. – ministerka
a podpredsedníčka vlády SR,
do vlastných rúk
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
minister@mhsr.sk

Bratislava 19.08.2024

VEC

Doplnenie k Návrhu na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10.08.2024

Vážená pani ministerka,

nami zaslaný Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. (ďalej len „vyhláška“) zo dňa 10.08.2024, týkajúci sa rozúčtovania tepla na kúrenie, vo veci ktorého sa konalo spoločné rokovanie na MH SR dňa 15.08.2024, si dovoľujeme **doplniť a navrhnúť** ďalšiu dôležitú zmenu spôsobu **rozúčtovania nákladov tepla na teplú vodu (TV) a strát** v rozvodoch, nakoľko dochádza dlhodobo k poškodzovaniu konečných spotrebiteľov v rozpore s legislatívou EÚ na ochranu spotrebiteľa.

Zásadným problémom spornej vyhlášky nie je len problematika nákladov tepla na vykurovanie ale aj spôsob rozúčtovania základnej zložky nákladov na teplú vodu a spôsob merania jej spotreby v bytových domoch bez domových odovzdávacích staníc (ďalej len „DOST“).

Náklady na teplú vodu tvoria vyše 40% celkových nákladov za dodávku tepla a pri stúpajúcej cene vody onedlho dosiahnu polovicu nákladov.

Z dôvodu zvýšenia energetickej efektívnosti, zníženia nákladov a sociálnej spravodlivosti voči zraniteľným spotrebiteľom (konečným spotrebiteľom) **navrhujeme:**

1. Pri rozúčtovaní nákladov na ohrev TV je potrebné vrátiť sa k nastaveniu základnej zložky na 10 %, tak ako to bolo do 01. 01. 2017. V súčasnosti sa rozúčtovanie nákladov na TV delí na základnú zložku, ktorá tvorí 20% celkových nákladov na ohrev, ktorá sa rozpočítava na počet bytov. V praxi to znamená, že aj keď má spotrebiteľ nulovú spotrebu zaplatí svoj podiel z 20 % spotreby. 80 % nákladov tvorí spotrebná zložka, podľa spotreby nameranej bytovým vodomermom. Zvýšenie základnej sadzby z 10 % na 20% od 1. 1. 2017 sa presadilo

pravdepodobne z dôvodu „*demotivovať šetriacich spotrebiteľov*“, aby si nezriadovali vlastný ohrev TV. **Doplatili na to hlavne sociálne odkázaní a dôchodcovia, ktorí v snahe šetriť majú ročnú spotrebu 1 -2 m³, a k tomu musia zaplatiť podiel základnej zložky často aj viac ako 80 eur.** Čím je počet bytov s CZT nižší tým je základná zložka na jeden byt vyššia. Názorne to vidieť na tabuľke porovnania nákladov na TV dvoch bytových domov na spoločnom okruhu s ktorých má jeden svoj vlastný obnoviteľný zdroj na ohrev TV **v prílohe.**

S odvolaním sa na ustanovenie bodu č. (22) Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2002 z 11.12.2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti (ďalej len „smernica“), podľa ktorej „*efektívne hospodárenie s vodami môže výrazne prispieť k úsporám energie, pretože úniky vody predstavujú 24 % celkovej spotrebovanej vody v Únii a odvetvie energetiky je najväčším spotrebiteľom vody, predstavujúc 44 % spotreby*“, a preto ďalej **navrhujeme** aby:

2. Z dôvodu možného pokračovania poškodzovania spotrebiteľov únikmi a stratami v rozvodoch TV, na ktoré sa skladajú všetci koneční spotrebiteľia, **je potrebné**, aby bola striktné kontrolovaná povinnosť inštalácie merača spotreby TV v bytovom dome od 1. januára 2025 tak, ako to uvádza znenie ustanovení § 17 ods. 1 písm. b) a § 38ae ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike: *“Dodávateľ, ktorý dodáva teplo v teplej vode, je povinný merať množstvo dodanej teplej vody na odbernom mieste určeným meradlom od 1. januára 2025.”*¹

V súčasnosti je dodávateľ podľa § 17 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky na meranie TV povinný:

- *“merať množstvo spotrebovaného tepla na prípravu teplej vody určeným meradlom v mieste jej prípravy,”* [§ 17 ods. 1 písm. a\)](#)
- *“na vstupe do ohrievača teplej vody merať určeným meradlom množstvo dodanej studenej vody.”* [§ 17 ods. 1 písm. d\)](#)

Teda dodávateľ má povinnosť mať na mieste prípravy TV (v kotolni) umiestnené len:

- určené meradlo tepla pre celý okruh viacerých bytových domov do ktorých dodáva TV,
- určené meradlo spotreby studenej vody z ktorej sa pripravuje ohrev TV.

Z týchto dvoch údajov je možné vypočítať len mernú spotrebu na celom okruhu, **nie však** mernú spotrebu na konkrétnom bytovom dome.

Pri súčasnom spôsobe rozúčtovania tepla teplej vody spoločenstvo vlastníkov bytov (ďalej len „SVB“) alebo správcovská spoločnosť poskytne dodávateľovi TV údaje o spotrebe bytových vodomerov TV za celý rok a rozdiel medzi súčtom bytových vodomerov a meradlom spotreby studenej vody na prípravu TV tvorí tzv. koeficient, v ktorom sú zarátané všetky úniky vody a cirkulačné straty. Tento rozdiel zaplatia spoločne všetci koneční spotrebiteľia. V praxi to znamená, že okrem úniku TV v teplovodnom kanály, **nie je možné zistiť: 1/ veľkosť úniku TV v konkrétnom bytovom dome na okruhu Centrálného zdroja tepla (ďalej len „CZT“), 2/ cirkulačné straty v rozvodoch v jednotlivých bytových domoch.**

Na úniky TV a cirkulačné straty sa skladajú všetci koneční spotrebiteľia na okruhu dodávky TV z CZT. Pokiaľ by došlo k neoprávneným zásahom do bytových pomerových vodomerov, tak všetky straty zaplatia ostatní spotrebiteľia.

¹ Ako potvrdzujú naše zistenia, na Slovensku dochádza dlhodobo k poškodzovaniu spotrebiteľov zvyšovaním nákladov za úniky studenej a teplej vody a stratám v rozvodoch. Dodávateľia z dôvodu zvýšených nákladov, hlavne v bytových domoch bez DOST, v ktorých býva väčšina konečných spotrebiteľov, nemajú doposiaľ inštalované určené meradlá spotreby TV, pretože táto povinnosť im bola uložená až od 01.01.2025. Vzhľadom na reálny stav nie je predpoklad, že táto povinnosť zo zákona bude dodávateľmi splnená.

Hlavným cieľom smernice **má byť zvýšenie energetickej efektívnosti a zníženie celkových nákladov za energie**. Vyhláška, ktorej tvorcovia sa odvolávajú na túto smernicu, je ale v rozpore s touto smernicou, **evidentne** nerieši problém zvýšenia energetickej efektívnosti pri dodávke TV čoho dôkazom je aj ustanovenie § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, v ktorom sa uvádza, že dodávateľ je povinný „*merať množstvo dodanej teplej vody na odbernom mieste určeným meradlom, ak o to požiadajú všetci odberatelia, ktorým dodávateľ dodáva teplú vodu z jedného spoločného miesta jej prípravy do jedného roka od doručenia žiadosti.*“

T. j. ak chcú koneční spotrebiteľia, aby platili len za teplú vodu, reálne dodanú do ich bytového domu a aby zistili, či neplatia aj za úniky v teplovodnom kanály, úniky v rozvodoch bytového domu a cirkulačné straty, musia všetci z okruhu bytových domov požiadať, aby im v bytovom dome dodávateľ nainštaloval merač spotreby TV. Touto legislatívnou úpravou sa dodávateľ zbavil povinnosti inštalovať merač spotreby TV do bytového domu, pretože **je prakticky nemožné**, aby sa všetci koneční spotrebiteľia na celom okruhu na tom dohodli, keďže sa často nevedia dohodnúť ani na riešení problémov v rámci jedného bytového domu, nie to na celom okruhu s viacerými bytovými domami.

Súčasný stav nemotivuje vlastníkov bytov, aby investovali do výmeny starých rozvodov TV a ich izolácii, čo by im znížilo cirkulačné straty a konečné náklady na TV aj o vyše 20%. **Investícia do výmeny rozvodov TV by priniesla zníženie nákladov len ak by tak urobili všetky bytové domy v okruhu**. Dodávateľ o to ale nemá záujem, pretože by na ohrev TV spotreboval menej tepla, čím by sa mu znížili tržby a zisk.

Z praxe sú známe prípady, kedy SVB dlhodobo neúspešne urgovalo úniky TV v teplovodných rozvodoch, keďže koeficient mali vyšší ako 20%. Z dôvodu neriešenia problému sa rozhodli pre vlastný ohrev TV tepelnými čerpadlami vzduch – voda, čím sa im znížili náklady na TV o vyše 60%. Výmenou rozvodov TV v bytovom dome a účinnou izoláciou, v kombinácii s riadením cirkulačného čerpadla TV podľa teploty vratnej vody, je možné znížiť náklady na TV o 20-30%. Máme zato, že je chybou dodávateľov, že neinštalujú resp. nevyužívajú už existujúce DOST, ktoré sú ideálne **na využitie obnoviteľných zdrojov energie** s využitím termosolárnych systémov a tepelných čerpadiel na ohrev TV, resp. ich kombináciu s fotovoltaickým zariadením.

V najbližšom čase bude podaný podnet, adresovaný Európskej komisii a poslancom EP, kde upozorníme na nutnosť

- zmeny smernice týkajúcej sa prehodnotenia dnes už nevyhovujúceho systému pomerovej fakturácie tepla v rozpore s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa
- povinnosti inštalácie „neefektívne nákladných“ diaľkových odpočtov pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len „PRVN“) v bytových domoch konečných spotrebiteľov
- **povinnosť inštalácie diaľkových odpočtov fakturačných vodomerov vodárenských spoločností a fakturačných meračov spotreby teplej vody dodávateľov.**

V súčasnosti, podľa nášho názoru, táto smernica už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine a hrozbu prehľbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. Podnet bude zaslaný aj MH SR.

Zároveň dávame do pozornosti, že smernicu neimplementovali do svojej legislatívy všetky členské štáty EÚ, potvrdzujú to medializované informácie v Rakúsku a Fínsku, t. j. **nie je povinnosť mať** nainštalované pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN). **PRVN, ktoré na rozdiel od merača tepla nemerajú prietok nemôžu byť meračmi tepla pretože dieliky podľa ktorých sa fakturuje odobraná tepelná energia nie sú mernými jednotkami podľa medzinárodnej sústavy SI, ktorou je kWh.** Podľa medzinárodnej legislatívy pre metrológiu nemôžu byť PRVN považované za určené meradlo, ktorého presnosť sa dá overovať!

S pozdravom

JUDr. Monika Jankovičová, predseda, v. r.
ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.

František Bednár, podpredseda, v. r.
podpredseda APOZE

Príloha:

Tabuľka porovnania nákladov na TV dvoch bytových domov na spoločnom okruhu s ktorých má jeden svoj vlastný obnoviteľný zdroj na ohrev TV

Porovnanie nákladov na teplú vodu - CZT Francisicho PES, s.r.o. Poprad rok 2022

Bytový dom č. 903 s CZT		Bytový dom č. 102 s OZE	
Počet bytov s odberom TV	18	Počet bytov 17 s odberom TV	17
Spotreba TV v m3	435,39	Spotreba TV v m3	376,5
Náklady na dom spolu	6 294,43 €	Náklady na dom spolu	1 864,32 €
z toho základná zložka 20%	1 258,89 €	z toho základná zložka 20%	372,86 €
z toho spotrebná zložka 80%	5 035,54 €	z toho spotrebná zložka 80%	1 494,46 €
základná zložka 20% na jeden byt	69,94 €	základná zložka 20% na jeden byt	21,93 €
konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	14,46 €	konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	4,95 €
cena studenej vody	2,75 €	cena studenej vody	2,75 €

Porovnanie nákladov na teplú vodu - CZT Francisicho PES, s.r.o. Poprad rok 2023

Bytový dom č. 903 s CZT		Bytový dom č. 102 s OZE	
Počet bytov s odberom TV	18	Počet bytov 17 s odberom TV	17
Spotreba TV v m3	419,19	Spotreba TV v m3	383,29
Náklady na dom spolu	7 748,76 €	Náklady na dom spolu	2 242,95 €
z toho základná zložka 20%	1 549,75 €	z toho základná zložka 20%	448,59 €
z toho spotrebná zložka 80%	6 199,01 €	z toho spotrebná zložka 80%	1 794,36 €
základná zložka 20% na jeden byt	86,10 €	základná zložka 20% na jeden byt	26,39 €
konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	18,49 €	konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	5,85 €
cena studenej vody	3,25 €	cena studenej vody	3,25 €

Na problematiku poškodzovania konečných spotrebiteľov pri rozúčtovaní tepla upozorňuje verejnosc' článok s názvom „*Pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov = podvod storočia a okradanie legalizované štátom*“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/07/25/pomerove-rozdelovace-vykurovacich-nakladov-podvod-storocia-a-okradanie-legalizovane-statom/>

Na poškodzovanie spotrebiteľov pri rozúčtovaní nákladov na teplú vodu upozorňuje verejnosc' článok s názvom „*Je najvyšší čas žiadať náhradu za poškodzovanie spotrebiteľov dodávateľmi teplej vody, pretože na systém rozúčtovania a straty v rozvodoch doplácajú koneční spotrebiteľia!*“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/08/08/je-najvyssi-cas-ziadat-nahradu-za-poskodzovanie-spotrebitehov-dodavatelmi-teplej-vody-pretoze-na-system-rozuctovania-a-straty-v-rozvodoch-doplacaju-konecni-spotrebitehia/>

Na vedomie - kópia:

milan.garbiar@mhsr.sk
martin.pitorak@mhsr.sk

Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
Association for the support of renewable energy sources

Nám. Sv. Egídiá 102/10, 058 01 Poprad
Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. Pod Zečákom 1, 841 03 Bratislava-Lamač, tel.
Energy ombudsman

+421 905 450 643, email: energeticky.ombudsman@gmail.com, www.energetickyombudsman.sk

Vážená pani
Európska Ombudsmanka
Emily O'Reilly
The Cabinet of the European Ombudsman

Elektronicky podpísané

Bratislava 15. 10. 2024

Otvorený list Európskej ombudsmanke
Emily O'Reilly

Žiadosť o aktualizáciu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018 o energetickej efektívnosti v súlade s legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa

Žiadosť zaslaná na vedomie predsedníčke Európskej komisie, predsedníčke a poslancom Európskeho parlamentu

Vážená pani ombudsmanka, ako spotrebiteľské organizácie chrániace práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov na Slovensku zastupujeme:

a/ Občanov Slovenskej republiky ako konečných odberateľov (spotrebiteľov), ktorí sú **vlastníkmi bytov a nebytových priestorov s centrálnym zdrojom tepla**, ktorým sa v rozpore s európskou a národnou legislatívou na ochranu spotrebiteľa neefektívne navýšili náklady „vynucovanou“ povinnosťou inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len „PRVN“) Electronic heat cost allocator (EHCA) v bytoch osadených na radiátoroch, ktoré ako potvrdzuje stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky **nie sú určenými (fakturačnými) meradlami tepla** v zmysle metrologického zákona (**Príloha č. 1**).

b/ Občanov Slovenskej republiky (spotrebiteľov), ktorí sú **vlastníkmi bytov s individuálnym zdrojom tepla**, poškodených schválenou Vyhláškou MH SR č. 503/2022 Z. z. Teplo (služba/tovar) im nikdy nebolo dodané a ani si teplo (tovar/službu) neobjednali. Vlastníci bytov s individuálnym zdrojom tepla sú **legálne a v súlade s platnou legislatívou odpojení** od dodávok centrálného zdroja tepla, so súhlasom ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti v súčasnosti (ďalej len „Smernica“):

1. Už adekvátne nereaguje na hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ v dôsledku zvyšovania cien energií po vypuknutí vojnového konfliktu na Ukrajine, čo je v rozpore s bodom č. 23 a 24 Smernice, podľa ktorých už v roku 2018 približne 50 miliónov domácností v Únii bolo postihnutých energetickou chudobou. Viacere členské štáty vrátane Slovenskej republiky neakceptujú, že opatrenia energetickej efektívnosti musia preto byť ústredným prvkom každej nákladovo efektívnej stratégie na riešenie energetickej chudoby a zraniteľnosti spotrebiteľov, pričom dopĺňajú politiky sociálneho zabezpečenia na úrovni členských štátov. S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti významne znížili energetickú chudobu nájomníkov, mala by sa vziať do úvahy nákladová efektívnosť takýchto opatrení, ako aj ich cenová dostupnosť pre vlastníkov nehnuteľností a nájomníkov, pričom na úrovni členských štátov by mala byť pre takéto opatrenia zaručená primeraná finančná podpora.

2. Meranie tepla na vykurovanie podľa čl. 9b, Smernice je v rozpore s európskou a národnou legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa, pretože systém pomerového merania spotreby tepla tzv. pomerovými rozdeľovačmi vykurovacích nákladov (ďalej len PRVN) Electronic heat cost allocator (EHCA), ktorý sa používa vo väčšine starších bytových domov a budov, nie je meraním určeným meradlom tepla, čo je v rozpore aj so samotným čl. 9a Smernice, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť, aby sa koncovým odberateľom a doplňujeme, že aj konečným odberateľom (spotrebiteľom) centralizovaného zásobovania teplom, chladom a teplej úžitkovej vody poskytli meradlá za konkurenčné ceny, ktoré **presne** zobrazujú ich skutočnú spotrebu energie. Pomerové meranie pomocou PRVN je v rozpore aj s bodom č. 16 Smernice, pretože výsledkom opatrení prijatých členskými štátmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 (2) nie sú skutočne **overiteľné, a merateľné údaje, ktoré PRVN nie sú schopné poskytnúť**. Rozpočítavanie nákladov na teplo podľa PRVN je v rozpore s bodom č. 30 Smernice, pretože podľa oznámenia Komisie z 15. júla 2015 s názvom *Vytváranie nového prístupu s dôrazom na spotrebiteľov energie v kontexte energetickej únie a stratégie pre vykurovanie a chladenie treba posilniť minimálne práva spotrebiteľov na presné, spoľahlivé, zrozumiteľné a včasné informácie o ich spotrebe energie*. Túto požiadavku PRVN nespĺňajú a nikdy nespĺňali. Náklady na obstaranie a montáž PRVN sú preukázateľne neprimerane vysoké k možným úsporám energie, pretože namiesto úspor zvyšujú iba celkové náklady konečných spotrebiteľov, **čo spochybňuje hlavný cieľ Smernice a to predovšetkým zvýšiť energetickú efektívnosť**. Fakturácia tepla podľa PRVN na Slovensku, ktoré nie sú certifikovaným fakturačným určeným meradlom, je v hrubom rozpore s legislatívou o ochrane spotrebiteľa (č. 250/2007 Z.z. účinný do 30. 06. 2024 a následne zákon č. 108/2024 Z.z.), pretože vlastníci bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla sú nútení podieľať sa aj na nákladoch za teplo, ktoré im nikdy nebolo dodané a namerané. *Predávajúci nesmie žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.* Existuje dôvodné podozrenie, že povinnú inštaláciu PRVN, ktoré sa nepovažujú za určené meradlá, presadili lobisti v čase, kedy EÚ predsedalo Dánsko po dohode s Nemeckom, pretože tieto krajiny sú najväčšími výrobcami tejto tzv. meracej a regulačnej techniky. Ako podrobnejšie uvedieme v odôvodnení žiadosti spôsob merania s PRVN bol zavedený pred vyše 30 rokmi, kedy technický vývoj nebol na súčasnej úrovni a preto už nezodpovedá

súčasnej dobe. Dnes nie je problém vyrobiť kompaktný merač tepla v kombinácii s termostatickou hlavicom za primeranú cenu, ktorý by splňal požiadavky určeného meradla v zmysle európskej a národnej legislatívy o metrológii. Ako preukazujeme v **prílohe č. 2.**, liste Ministerke hospodárstva Slovenskej republiky, **meranie tepla prostredníctvom kalorimetrickeho merača tepla KMT – 1, vyrobené firmou TADEAS Tvrdošín, ktoré meria okamžitú hodnotu prestupu tepla na vstupe a výstupe vykurovacieho telesa na radiátoroch v kWh sa na Slovensku v niektorých bytových domoch realizovalo už v roku 2007 a je na škodu, že sa vo výrobe a modernizácii tohto meradla za dostupnú cenu nepokračovalo. Pokiaľ sa určené meradlá pre radiátory nezačnú vyrábať v Európskej únii začne ich vyrábať Čína.**

3. Inštalácia finančne nákladných diaľkových odpočtov pomerových meradiel studenej vody, teplej vody a PRVN, vrátane zdieľania a mesačného vyhodnocovania dát, ktorý Smernica EÚ nariaďuje povinne len pre byty a nebytové priestory konečných odberateľov na ich vlastné náklady, **nie je však povinná v rozpore s bodom č. 22 Smernice pre určené fakturačné meradlá dodávateľov studenej vody, tepla a teplej vody.** Z tohto dôvodu by mala Európska prokuratúra prešetrit' dôvodné podozrenie z možnej kartelovej dohody ekonomicky silných vodárenských a energetických spoločností, ktorých lobisti presadili prijatie smernice v roku 2018 účelovo tak, aby sa povinnosť monitorovať straty studenej a teplej vody diaľkovým odpočtom fakturačných meradiel v ich vlastníctve nevzťahovala na nich, nakoľko by sa im „údajne“ zvýšili náklady. Súčasný stav, kedy v členských štátoch EÚ absentuje účinné a efektívne meranie - diaľkový odpočet fakturačných meradiel, je v rozpore s bodom č. 22 Smernice, podľa ktorého *efektívne hospodárenie s vodami môže výrazne prispieť k úsporám energie. Úniky vody predstavujú 24 % celkovej spotrebovanej vody v Únii a odvetvie energetiky je najväčším spotrebiteľom vody, predstavujúc 44 % spotreby. Mal by sa v plnej miere preskúmať potenciál úspor energie prostredníctvom inteligentných technológií a procesov.* Ako zverejnil Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v roku 2024 vo svojej kontrolnej správe, *ročné úniky a straty v potrubíach pitnej vody na Slovensku, ktoré zaplatia v konečnom dôsledku spotrebiteľia, predstavujú vyše 50 mil. m³, čo je tretina spotreby. Nevyhovujúca situácia je aj pri monitorovaní strát v rozvodoch teplej vody, ktoré musia zaplatiť koneční spotrebiteľia.*

Navrhované zásadné body pre novú smernicu EÚ, resp. jej novelu:

1. Článok 9a Smernice doplniť tak, že meranie v prípade vykurovania a teplej úžitkovej vody Členské štáty zabezpečia, aby sa nielen koncovým odberateľom (právnickým osobám), ktorí majú v správe byty a nebytové priestory ale aj **konečným odberateľom - spotrebiteľom (vlastníkom bytov a nebytových priestorov)** centralizovaného zásobovania teplom a teplej úžitkovej vody poskytl iba určené meradlá za konkurenčné ceny, ktoré musia presne zobrazovať skutočnú spotrebu energie.
2. **Článok 9b Smernice Pomerové meranie a rozdelenie nákladov v prípade vykurovania a teplej úžitkovej vody**
 - a). V bytových domoch a vo viacúčelových budovách, ktoré majú centrálny zdroj tepla, alebo ktoré sú napojené na systém centralizovaného zásobovania teplom sa na meranie spotreby tepla alebo teplej úžitkovej vody jednotlivo pre každú jednotku v budove nainštalujú individuálne meradlá, ktoré sú certifikovanými určenými meradlami ak je to technicky možné a nákladovo efektívne z hľadiska primeranosti vzhľadom na možné úspory energie.

b). Pri zateplených budovách s energetickým certifikátom ak použitie individuálnych určených meradiel nie je technicky možné alebo meranie spotreby tepla v každej jednotke budovy nie je nákladovo efektívne, môžu sa na základe rozhodnutia konečných odberateľov (spotrebiteľov) použiť alternatívne nákladovo efektívne spôsoby merania spotreby tepla.

3. Článok 9c Smernice Požiadavka diaľkového odpočtu

Diaľkový odpočet pomerových meradiel studenej vody, tepla, chladu a teplej vody určenými meradlami je pre konečných odberateľov povinný len v prípade, ak je zabezpečený diaľkový odpočet fakturačných určených meradiel dodávateľa studenej vody a fakturačných meradiel dodávateľa tepla, chladu a teplej vody, čím sa ruší ustanovenie čl. 9c Smernice EÚ 2018/2002 z 11. decembra 2018. **Bez toho, aby bol diaľkový odpočet povinne inštalovaný v prvom rade u dodávateľov, je vynucovanie tejto povinnosti od konečných odberateľov - spotrebiteľov diskriminačné a neetické.**

Požiadavka finančne nákladného diaľkového odpočtu ako potvrdili skúsenosti z praxe je pre konečných spotrebiteľov neefektívna pretože náklady sú neprimerané k očakávaným úsporám. Pre porovnanie náklady na 50 -bytový dom predstavujú na Slovensku cca 25 000 eur. Je preto efektívnejšie investovať do výmeny izolácii rozvodov teplej vody a do inštalovania obnoviteľných zdrojov, tepelných čerpadiel a fotovoltických zariadení, čo konečným odberateľom prinesie okamžité reálne zníženie nákladov.

Smernica v bode č. 43 pritom deklaruje, že *Energiou, ktorá sa na budovách alebo v nich získava z obnoviteľných zdrojov, sa znižuje množstvo energie dodávanej z fosílnych palív. Znižovanie spotreby energie a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v sektore budov sú významnými opatreniami na znižovanie energetickej závislosti Únie, ako aj emisií skleníkových plynov v Únii, najmä vzhľadom na ambiciózne ciele v oblasti klímy a energetiky stanovené do roku 2030, ako aj na globálny záväzok prijatý v kontexte Parížskej dohody. Na účely svojej povinnosti kumulatívnych úspor energie môžu členské štáty s cieľom splniť svoje požiadavky úspor energie zohľadniť v relevantných prípadoch úspory energie vyplývajúce z energie z obnoviteľných zdrojov získanej na budovách alebo v nich na vlastnú spotrebu.*

S bodom č. 43 Smernice bezprostredne súvisí aj bod č. 11. o ochrane životného prostredia. *Opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti majú tiež pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia, pretože energeticky efektívnejšie budovy prispievajú k zníženiu spotreby vykurovacích palív vrátane tuhých vykurovacích palív. Opatrenia energetickej efektívnosti tak prispievajú k zlepšovaniu kvality ovzdušia vnútri aj vonku a nákladovo efektívnym spôsobom pomáhajú plniť ciele politiky Únie v oblasti kvality ovzdušia stanovené najmä smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 (3).*

4. Článok 11a Náklady na prístup k informáciám o meraní, vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody

Členské štáty majú podľa odseku 1 zabezpečiť, aby koneční spotrebiteľia dostávali všetky svoje vyúčtovania a informácie o vyúčtovaní spotreby energie bezplatne a aby koneční spotrebiteľia mali primeraný a bezplatný prístup k svojim údajom o spotrebe. **V rozpore s uvedeným** je odsek 2. *Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku sa rozdelenie nákladov na informácie o vyúčtovaní individuálnej spotreby tepla, chladu a teplej úžitkovej vody v bytových domoch a viacúčelových budovách podľa článku 9b vykonáva na báze neziskovosti. Náklady spojené so zadaním uvedenej úlohy tretej strane, akou je napríklad poskytovateľ služby alebo miestny dodávateľ energie, pokrývajúc meranie, rozdelenie a vyúčtovanie skutočnej individuálnej spotreby v uvedených budovách, sa môžu preniesť na konečných spotrebiteľov, pokiaľ sú tieto náklady primerané.*

Súčasná prax potvrdzuje, že koneční odberatelia (spotrebitelia) sa **musia podieľať** na nákladoch tzv. servis Meracej a regulačnej techniky, čo je náklad aj za diaľkový prenos údajov z meradiel a ich vyhodnocovanie každý mesiac čo im v konečnom dôsledku neefektívne zvýšilo celkové náklady za dodávku studenej vody, tepla a teplej vody, pričom koneční spotrebitelia nezistia z týchto údajov koľko budú za daný mesiac platiť za energie pretože rozúčtovanie nákladov sa robí raz ročne.

Odôvodnenie:

Aplikácia Smernice EÚ 2018/2002 má medzinárodný rozmer, pretože jej účelový výklad bol dôvodom prijatia vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. o rozúčtovaní tepla a teplej vody bývalým ministrom hospodárstva Slovenskej republiky Karlom Hirmanom v roku 2022. Vyhláška vyvolala závažný celospoločenský problém, ktorým je poškodenie, podľa medializovaných údajov asi 30 000 vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla. V súčasnosti hrozí množstvo súdnych sporov voči konečným odberateľom za nezaplatenie neoprávnene vyfakturovaných nedoplatkov. Bol podaný podnet prezidentovi Slovenskej republiky a verejnému ochrancovi práv na podanie návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky na začatie konanie o nesúlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky. Poškodení vlastníci bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla pripravujú hromadnú žalobu proti štátu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Informácie vrátane video reportáži televízií sú zverejnené na webovej stránke <http://www.szcpv.org/pd/eko/spd2.html>

Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. je preukázateľne v rozpore s národnou legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa a Smernicou EÚ č. 2018/2002 z 11. decembra 2018 a to z dôvodu, že odo dňa jej účinnosti, t. j. od 1. januára 2023 sa na jej základe od vlastníkov v bytovom dome s individuálnym zdrojom tepla na vykurovanie retroaktívne vymáhajú úhrady za nevyžiadajú a neodobranú dodávku tepla z centrálného zásobovania teplom na základe fikcie odberu tepla (tzv. prechodové teplo) definovaného vyhláškou č. 503/2022 Z.z., podľa ktorej *byty nenapojené na centrálné zásobovanie teplom s individuálnym vykurovaním údajne odoberajú teplo z tohto centrálného systému a preto sú povinné podieľať sa na spotrebe vykurovania bytového domu*. Úhrady sa vykonávajú na základe prepočtu pomeru základnej a spotrebnej zložky podľa Pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov inštalovaných na radiátoroch vlastníkov bytov pripojených k centrálnemu zdroju tepla, bez presných merateľných údajov skutočnej spotreby energie. Vyžadovanie úhrad za fiktívnu dodávku tepla do bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom je protizákonné nielen z legislatívneho pohľadu, ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov ako potvrdzuje „Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M. R. Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023 <https://www.energie-portal.sk/Dokument/rozpocitanie-vyuctovanie-naklady-teplo-vykurovanie-vyhlaska-110909.aspx> a Štúdia ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb.“ publikovaná na webovej stránke Ministerstva pro místní rozvoj ČR https://mmr.gov.cz/getmedia/8c3b5927-f2db-4d95-91b3-94ddb0d9ff3d/230616-MMR-souhrnna_zprava_rev-230731.pdf.aspx%3Fext%3D.pdf

Týmto došlo podľa nášho názoru, k protizákonnej a protiústavnej diskriminácii a spôsobeniu škody vlastníkom v bytových domoch s individuálnym zdrojom tepla oproti vlastníkom v bytových domoch s centrálnym zdrojom tepla. Vyúčtovanie tepla a teplej vody pre slovenské domácnosti, drobných živnostníkov a sociálne zariadenia za rok 2023, tak vyvolalo ostré protesty dotknutých a poškodených. Prijatím vyhlášky č. 503/2022 Z.z. vzniklo rozsiahle spoločenské napätie,

prerastajúce do politickej oblasti, pretože sa bytostne dotýka cca 1 300 000 obyvateľov, rodín a malých prevádzok, vrátane seniorov, ktorí sú závislí na monopolných centrálnych zdrojoch teplárenských spoločností.

Vyhláška trestá tých vlastníkov bytov a živnostníkov, ktorí sa v dobrej viere a v snahe znížiť si energetické náklady legitímne odpojili od centrálného zdroja tepla. Títo vlastníci nemali žiadnu možnosť slobodného rozhodnutia vo voľbe dodávateľa tepla a teplej úžitkovej vody, ktorým je monopolný a jediný dodávateľ, teda nemali možnosť výberu cenovo lepšieho dodávateľa. **Viacerí títo vlastníci bytov s individuálnym zdrojom tepla na rozdiel od monopolného dodávateľa pre zníženie celkových nákladov na energie využili aj obnoviteľné zdroje energie.**

Pritom samotná Smernica o energetickej efektívnosti v článku 7a, Povinné schémy energetickej efektívnosti v odseku 3 uvádza: *Ak sú za povinné subjekty podľa odseku 2 určené maloobchodné energetické spoločnosti, členské štáty zabezpečia, aby maloobchodné energetické spoločnosti pri plnení svojej povinnosti nevytvárali prekážky, ktoré spotrebiteľom znemožňujú zmeniť jedného dodávateľa na druhého.*

Hlavným dôvodom prijatia vyhlášky č. 503/2022 Z.z., ktorá sa odvoláva na Smernicu, bol spôsob pomerového merania spotreby tepla tzv. Pomerovými rozdeľovačmi vykurovacích nákladov.

Na problém a negatívne následky tohto spôsobu rozpočítavania nákladov upozorňovali odborníci už v roku 2003 ako potvrdzuje analýza s názvom „**Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov = dotácie susedov?**“ uverejnená v Magazín Energia 1/2003. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer základnej a spotrebnej zložky. Preukázalo sa, že čím bola spotrebná zložka podľa dielikov PRVN vyššia, tým vyššie boli rozdiely v nákladoch na teplo, pričom paradoxne byty s maximálnymi nákladmi neboli energeticky nevýhodne situované byty na najvyšších podlažiach, resp. na prízemí alebo severnej strane bytového domu. Na druhej strane tieto rozdiely nevznikali pri rozpočítavaní s vyšším pomerom základnej zložky (podľa vykurovacej plochy). Analýza potvrdila, že niekoľkonásobné rozdiely v poplatkoch za „najteplejší“ a „najstudenší“ byt nemajú opodstatnenie.

Tvorcovia vyhlášky č. 503/2022 Z.z. t. j. Ministerstvo hospodárstva si bolo tohto problému **od začiatku tvorby vyhlášky** vedomé, preto direktívne obmedzilo ľubovoľné schvaľovanie pomeru spotrebnej zložky a základnej zložky vlastníckymi bytmi a nebytovými priestorami a obmedzili ho na 40% podľa spotrebnej zložky, teda podľa dielikov PRVN, teda tak, aby základná zložka bola 60%.

Niekoľkonásobným rozdielom pri platbách chceli zabrániť zmenou vyúčtovania tak, že maximálna platba „najdrahšieho“ bytu nesmie prekročiť 2,5 násobok „najlacnejšieho“ bytu. Týmto sa schvaľovanie pomeru 60/40 stalo irelevantným pretože, aby to bolo možné dodržať, musela sa automaticky zvýšiť základná zložka podľa plochy bytu. V niektorých prípadoch to bolo aj vyše 80% podľa základnej zložky, kedy sa už finančne nákladne diaľkové odpočty PRVN stávajú nákladovo neefektívnymi, pretože len zvyšujú celkové náklady vlastníkov, ktoré sú vyššie ako úspory.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky s poukazom na Smernicu EÚ odmietlo náš návrh na novelu vyhlášky č. 503/2022 Z.z., aby sa rozúčtovanie tepla na kúrenie pre konečných odberateľov (spotrebiteľov) ustanovilo iba **podľa určených (fakturačných) meradiel tepla**, ktoré presne a správne merajú teplo alebo podľa plochy bytu a nebytového priestoru, keďže PRVN nespĺňajú podmienky určeného fakturačného meradla ani podľa Zákona č. 157/2018 Z. z. o metrologii ani podľa zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu. **Novelu vyhlášky v roku 2024 pre vyúčtovacie obdobie za rok 2024 chce ministerstvo riešiť len kozmetickými úpravami bez systémového riešenia, ktoré by malo byť v súlade s európskou a slovenskou legislatívou o ochrane spotrebiteľa.** Tento postup bude opäť v neprospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov a v prospech obchodných

záujmov monopolných dodávateľov tepla, teplej vody, studenej vody a výrobcov a dodávateľov meracej a regulačnej techniky.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky odmietlo návrh na odstúpenie od pomerového merania spotreby tepla pomocou PRVN čím by sa zabezpečilo presné a objektívne meranie tepla určeným meradlom v bytoch slovenských spotrebiteľov a zabránilo obchodným špekuláciám s PRVN.

Ministerstvo odmietlo návrh na vyhlásenie verejnej súťaže na výrobu kompaktného certifikovaného určeného merača tepla v kombinácii s termostatickou hlavicom inštalovaným na prívodnom potrubí vykurovacieho telesa, čím by sa zabezpečilo presné a objektívne **meranie aj prietoku tepla**, čo by zabránilo praktikám s ovplyvňovaním PRVN konečnými spotrebiteľmi.

Rovnako nebol akceptovaný list zástupcov spoločenstva vlastníkov bytov odoslaný ministerke hospodárstva Slovenskej republiky Denise Sakovej, v ktorom boli uvedené praktické skúsenosti bytového domu z merania spotreby tepla bytového domu kalorimetrickým spôsobom v kWh kalorimetrickým meračom tepla KMT – 1, vyrobeným na základe chráneného patentu firmou TADEAS na Slovensku. Toto meradlo od roku 2007 až do súčasnosti na rozdiel od PRVN meria presnejšie okamžitú hodnotu prestupu tepla na vstupe a výstupe vykurovacieho telesa na radiátoroch.

Ministerstvo o modernizáciu a doplnenie meradla aj o meranie prietoku, následnú certifikáciu a výrobu tohto meradla za dostupnú cenu neprejavilo záujem a naďalej zotrúva na spôsobe rozúčtovania nákladov podľa Pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov.

Ak sa v krajinách EÚ nájde výrobca schopný za rozumnú cenu vyrobiť kompaktný merač tepla kombinovaný s termostatickou hlavicom pre radiátory chránený patentom, EÚ sa stane svetovým lídrom v inovácii meracej a regulačnej techniky. Pokiaľ sa tak nestane je len otázkou času kedy tieto meradlá začne vyrábať Čína, ktorá už v súčasnosti ohrozuje konkurencieschopnosť EÚ.

Na základe uvedených dôvodov navrhujeme aktualizáciu Smernice tak, aby sa odstránilo:

1. diskriminačné znevýhodňovanie konečných odberateľov (spotrebiteľov) povinnou inštaláciou diaľkového odpočtu pomerových meračov studenej a teplej vody a pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov
2. znevýhodňovanie dodávateľov studenej vody, tepla a teplej vody pre ktorých diaľkové odpočty fakturačný meradiel spotreby nie sú doposiaľ povinné
3. nesúlads Smernice s európskou a národnou legislatívou na ochranu práv spotrebiteľa, čím by sa zabránilo poškodzovaniu konečných odberateľov (spotrebiteľov)
4. fakturačné meranie a rozúčtovanie tepla pomocou Pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov, čím by sa zabezpečilo, aby fakturačné meranie a rozúčtovanie tepla bolo povinné len certifikovanými určenými meradlami tepla, ktoré presne a objektívne merajú spotrebu tepla

JUDr. Monika Jankovičová, predseda
ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.

František Bednár
podpredseda APOZE

Prílohy:

1. Odpoveď na žiadosť o prístup k informáciám z Úradu pre normalizáciu, metrológiu
2. List odoslaný ministerke hospodárstva Slovenskej republiky - Podklady k novelizácii vyhl. č. 503/2022 Z. z., dlhoročné poznatky a skúsenosti bytového domu z merania spotreby tepla bytového domu kalorimetrickým spôsobom v kWh.

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.
Pod Zečákom 1
841 03 Bratislava - Lamač

Váš list číslo/zo dňa:
E-mail zo dňa 08. 07. 2024

Naše číslo:
UNMS/03507/2024-110 –
010180/2024

Vybavuje/kontakt:
KP/KGTSÚ/OM
+ 421 2 20 907 212

Bratislava
11. 07. 2024

Vec Odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácií

Dňa 08. 07. 2024 bola Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) elektronickou poštou doručená Vaša žiadosť o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadosť“). Ako žiadateľ podľa § 4 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov ste úrad žiadali o sprístupnenie nasledovných informácií:

„Či pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch na Slovensku, sú považované za určené meradlá podliehajúce povinnej metrologickej kontrole alebo posúdenia zhody v zmysle zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov?“.

V súvislosti s Vašou žiadosťou uvádzame, že **pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, nie sú určenými meradlami v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346/2022 Z. z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.**

Na záver listu uvádzame, že používanie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov upravuje zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, ktorý je v gescii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

S pozdravom

Mgr. Renáta Konrádová
riaditeľka kancelárie predsedu

Ing. Ján Gajan, [REDACTED], 03104 Liptovský Mikuláš
Dr. Peter Kramarčík, [REDACTED], 03104 Liptovský Mikuláš

e-mail: [REDACTED]

tel. č. [REDACTED]

tel. [REDACTED]

Pani

Ing. Denisa Saková, PhD.
podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva
Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské Nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

V Liptovskom Mikuláši: 20. 9. 2024

Vec: Podklady k novelizácii vyhl. č. 503/2022 Z. z., dlhoročné poznatky a skúsenosti bytového domu z merania spotreby tepla bytového domu kalorimetrickým spôsobom v kWh.

Vážená pani ministerka hospodárstva,

na základe dlhoročného merania spotreby tepla v bytovom dome kalorimetrickým spôsobom v kWh, si dovoľujeme Vám zaslať naše spracované poznatky a skúsenosti za obdobie 2007 – 2024, v podobe analýzy z merania spotreby tepla, vo vzťahu k právnej úprave rozúčtovania nákladov na teplo podľa vyhl. č. 503/2022 Z. z., ako podklad k jej novelizácii. Kalorimetrické meranie spotreby tepla v bytoch bytového domu vo fyzikálnej jednotke v kWh, umožňuje cez jednotkovú cenu za 1kWh tepla prevádzať a prepočítavať náklady základnej zložky v € do množstva spotreby tepla v kWh, a tak poznať vzájomne pomery a vzťahy, ktoré vznikajú v pásmach spotreby tepla v kWh pri rozpočítavaní nákladov na vykurovanie, od najmenej spotreby tepla až po najvyššie spotreby tepla v bytovom dome a cez tieto vzájomné vzťahy pochopiť konštrukciu a systémové nastavenie právnej úpravy pre rozpočítavania nákladov na vykurovanie.

Kalorimetrické meranie spotreby tepla odstraňuje všetky nevýhody pomerového merania tepla pomerovými rozdeľovačmi vykurovacích nákladov a poskytuje skutočný obraz o problémoch pri pomerovom meraní pomerovými rozdeľovačmi vykurovacích nákladov a najmä pohľad na niektoré mýty spojené s používaním pomerových rozdeľovačov.

Náš bytový dom patrí k bytovým domom, v súčasnosti asi už jedným z posledných, ktorý meria spotrebu tepla v bytovom dome kalorimetrickým spôsobom od roku 2007 do súčasnosti.

Je v našom záujme, aby Vám tieto analýzy a dáta z kalorimetrického merania spotreby v bytovom dome, poskytlí objektívnejší obraz o meraní spotreby tepla v porovnaní s indikáciou s pomerovými rozdeľovačmi vykurovacích nákladov a pozitívne prispeli k novelizácii vyhl. č. 503/2022 Z. z., odstránením jej nedostatkov, ktoré vznikli najmä v súvislosti s používaním pomerových rozdeľovačov vykurovacích a s nerešpektovaním ich nedostatkov pri ich používaní, aj zo strany odborníkov z oblasti tepelnej problematiky.

S pozdravom Ing. Ján Gajan, Dr. Peter Kramarčík,
zástupcovia vlastníkov bytov, bytového domu Brezová 488, Liptovský Mikuláš